...ССР Давлат китоб палатаси
Инв.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 2 (8.586) ◆ 1995 йил 4 январь, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. КАРИМОВНИНГ ПОЛЬША РЕСПУБЛИКАСИГА ТАШРИФИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Польша Республикаси Президенти Лех Валенсанинг таклифига биноан 1995 йил 11-12 январда расмий ташриф билан Польшада бўлади.

Пойтахтимиз истиқболи

ТОШКЕНТ ЯНАДА ОБОД БЎЛАДИ

2 январь куни мамлакатимиз пойтахтининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш ишларининг боришини мувофиқлаштирувчи ва назорат қилувчи республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Унда вазирлик ва идоралар, давлат корпорацияси ва концернлари, уюшма ва бошқармалар, лойиҳалаш институтлари ва бошқа тегишли ташкилотлар раҳбарлари, шаҳар ҳокимининг ўринбосарлари ҳамда шаҳар туманлари ҳокимлари, шунингдек, мутахассислар иштирок этди.

Мажлисни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, комиссия раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва тегишли ташкилотлар раҳбарларининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида»ги қарори ижроси билан боғлиқ ахборотлари тингланди.

Нотиқлар мазкур қарорга мувофиқ ҳозирда пойтахтнинг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш юзасидан катта тайёргарлик бошланиб кетгани, хусусан, кўчаларни лойиҳалаш борасида муайян ишлар амалга оширилганлиги ҳақида гапирдилар. Ҳозиргача Сағбон, Қорасарой, Форобий, Чимбой, Бобожонов каби кўчалар тўла лойиҳалаштирилиб бўлинди ва уларнинг лойиҳалари буюртмачи ташкилотларга топширилди. Айни пайтда бу кўчаларни барча зарур муҳандислик коммуникацияларини ўрнатган ҳолда қайта қуриш ва кенгайтириш ишларини тез суръатлар билан олиб бориш ҳамда эски уй-жойлардан бўшаган майдонларда икки-уч қаватли уйлар, гузарлар, маҳалла марказлари қуриш ишларини жадал амалга ошириш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Бузилиши керак бўлган уйларда яшовчи аҳолини кўчириш учун янги уй-жойлар қуриш зарурлигига яна бир бор эътибор қаратилди.

Мажлисда, шунингдек, Тошкент шаҳрини ободонлаштириш билан боғлиқ бошқа масалалар хусусида ҳам атрофлича фикр юритилди.

Мажлисда республика Бош вазирининг ўринбосарлари Р. Юнусов ва Б. Ҳамидов қатнашди.

(ЎзА).

УЙСОЗЛАР ҲИММАТИ

1-уйсозлик комбинати пойтахтда энг йирик қурилиш ташкилотларидан ҳисобланади. Комбинатнинг бир нечта қурилиш-тиклаш ҳамда пардозловчи бошқармалари бўлиб, улар асосан уй-жой биноларини бунёд этиш билан шуғулланишади. Бир сўз билан айтганда, ҳамшаҳарларимизни турар жой билан таъминлашда комбинатнинг ҳиссаси катта.

Комбинат ўтган йили шаҳримизнинг бир нечта қурилиш нуқталарида иш олиб борди. Бинокорлар бир йил мобайнида 336 минг 800 квадрат метр турар жой биносини қуриб битказишди. Шаҳримизнинг «Сергели-5» мавзесидаги 107-уй шулар жумласидандир.

-- Биз бу мавзеда ўтган йилнинг ўзида бир қанча уйларни қуриб битказдик, -- дейди комбинатнинг кекса қурувчиларидан бири Исмоил Орипов. -- Энди сиз кўриб турган уйга келсак, бу тўққиз қаватли бинода ўтган йил ўрталарида қурилиш-тиклаш ишларини бошлаб юборган эдик. Бинокорларимиз қисқа муддат ичида иморатни қуриб битказишди. Натижада 64 та хонадон эгалари Янги йил арафасида уйга кўчиб киришди.

Ҳақиқатан ҳам комбинат қурувчилари имкониятлардан тўла фойдаланган ҳолда ўтган йилни яхши якунлашди. Юқоридаги ва бошқа уйларнинг қисқа муддат ичида топширилганлиги фикримизнинг далилидир. Уйларда пардозлаш ишларини ҳам комбинатга қарашли махсус пардозлаш бошқармаси азаматлари амалга оширишди. Бу биноларнинг сифатидан хонадон эгалари мамнун. Нимага деганда бино буюртмачилар томонидан яхши баҳолар билан қабул қилиниб олинди.

Бундан ташқари ўтган йил охирларида комбинат бинокорлари томонидан Паркент деҳқон бозори атрофида 72 хонадонга мўлжалланган уй фойдаланишга топширилди. Бу уйда қурилиш-тиклаш ҳамда пардозлаш ишларини комбинатнинг 26-қурилиш бошқармаси қурувчилари бажаришди.

Шаҳримизнинг «Қурувчи» мавзесидаги якка тартибдаги икки қаватли уйларни ҳам комбинат бунёдкорлари қуриб беришди. «Белтепа» мавзесидаги умумий сатҳи 1 минг 673 квадрат метрни ташкил этган уй, Хўжаев кўчасидаги 48 хонадонли ва бошқа биноларни қуриб битказишда комбинат бунёдкорлари иштирок этишди.

Ғулом ЮСУПОВ.

Тадбиркорга омад ёр

МУРОДИГА ЕТГАНЛАР

Республикамиз енгил саноатини ривожлантириш борасида шаҳримиздаги кўплаб корхоналар қатори «Юлдуз» ҳиссадорлик жамиятининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Бу корхона ҳиссадорлар жамиятига айлангач янада сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга астойдил ҳаракат қилаётир.

-- Мустақиллигимиз шарофати туфайли ишлаб чиқаришда, илм-фанда катта ўзгаришлар бўлаётир, -- дейди биз билан суҳбатда жамият раиси Абдуваҳоб Тошпўлатов. -- Биз енгил саноатчиларнинг мақсади халқимизни кийинтиришдан иборат. Шунинг учун ҳам эркаклар ва аёллар учун замонавий, чиройли кийим-кечаклар тикиб чиқармоқдамиз. Мутахассисларимизнинг изланишлари туфайли қўшимча иш ўринлари вужудга келмоқда. Ўтган йили 150 та янги иш жойи ташкил этилди. Аммо бир кун ҳам ишсизликдан ишчиларимиз бекор туриб қолишгани йўқ.

Биз кийим-кечак тикиш учун 95 фоиз маҳсулотни четдан оламиз. Асосан Минск шаҳридан, Тюмендан, Кустанай ва Россия Федерациясидан. Кейинги вақтда бу таъминотчиларимиз ҳам асосий эътиборни маҳсулот айирбошлаш усулида ишлашга қаратишмоқда. Шунга кўра биз ҳам бугунги кун талабига жавоб берадиган, сифатли маҳсулот тайёрлаш учун бор имкониятларимизни ишга солмоқдамиз.

Гоҳо ўйлаб қоламан: хорижликлардан қаеримиз кам, нега ва нима учун маҳсулотларимиз уларники сингари эмас, деб. Инсон нимани ният қилса муродига етар экан. Ҳозирги кунда корхонамиз тамғаси босилган костюм-шим, костюм-юбка, эркак ва аёллар учун плашлар, замонавий моделдаги ёшлар костюмларини ҳамюртларимиз эътиборига ҳавола этаяпмиз. Улар республикамизнинг ҳар бир вилоятидан ўрин олган фирма дўконларимизда сотилмоқда. Тайёр маҳсулотларнинг тез сотилаётганлиги туфайли корхона даромади ортиб, ишчилар маоши ошиб бормоқда. Айни вақтда ишчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақлари 750-800 сўмни ташкил этаётир. Уни 950--1000 сўмгача етказишни мўлжаллаяпмиз.

Назаримда акциядорлар жамиятига айланганимиздан кейин, айниқса ишчиларимиз қимматбаҳо қоғозларини сотиб олгандан сўнгина ишимизда бирмунча силжиш бўлгандай. Чунки ишчиларимизнинг ишга келиш ва иш вақтидаги кайфиятлари бунинг далили бўлаётир. Истардимки акциядорлар жамиятига ўтмаган корхоналар ҳеч иккиланмай ўтиши керак экан. Ана шунда ишчи ҳам фақат иш жойига эгаликнигина ҳис этмай, балки унинг хўжайини эканлигини ўз онгига сингдираркан. Дастгоҳга эътибор, ишга муносабат ва маҳсулотнинг сифатига ҳам алоҳида аҳамият бериш тушунчаси вужудга келаркан. Шунинг учун ҳам ишчи-ходимларнинг барчасига сотилаётган 3,5 тадан акциянинг биттасини бепул тарқатишни лозим топдик. Ўйлайманки, бу ишимиз ҳам ишчиларга бўлган ишончимизнинг яққол далилидир.

Ишлаб чиқаришда ютуқларга эришишнинг яна бир томони дастгоҳлар сифатини, умуман техникага бўлган талабни ҳам кучайтириб бориш лозим деб ҳисоблайман. Чунки «Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлур» деб доноларимиз бекорга айтишмаган-да. Шуни назарда тутиб 1986 йилдан буён корхонадаги мавжуд тикув дастгоҳларини ўзгартиришга киришганмиз. Германиядаги йирик фирмалардан келтирган «Дюркоп Адлер» русумли дастгоҳимизни ҳозирги кунда барча ишчиларимиз тўла қувват билан ишлатишмоқда. У асосан эркаклар костюм-шимларини тикишга мослаштирилган. Япониядан келтирилган «Жоки» дастгоҳида ҳам тикувчиларимиз унумдорлик билан меҳнат қилишаётир. Энг асосийси сифатли маҳсулот тикиб чиқарилмоқда.

Умуман олганда изланиш бор жойда ютуқ ва самара ҳам бўлар экан. Мутасаддиларимизнинг елиб-югуришларининг натижасида бир вақтлар ишчи-ходимлар етишмаётган «Юлдуз»га бугунги кунга келиб тикувчилар танлов асосида ишга қабул қилинмоқда. Мана шунинг ўзи ҳам ютуқларимиз боисидир. Лекин бу билан чекланиб қолиш керак эмас. Олдимизда ҳали қиладиган ишларимиз жуда кўп.

«Юлдуз» ҳиссадорлик жамиятининг айни вақтда шаҳримизда «Ғолиб», «Хизмат» номли икки кичик корхонаси Чилонзор тумани маҳаллаларидан жой олган. Пойтахт вилояти Бўка туманида 1 та, Ғазалкент шаҳрида эса 2 та филиали фаолият кўрсатмоқда. Келгуси йилда яна 2 та маҳаллада кичик корхоналар очиш режалаштирилган. Шаҳримизда корхонанинг битта филиали мавжуд эди. У ҳам ўтган йили «Ёшлик» номини олиб, алоҳида иш юритмоқда.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак жамоанинг 1995 йилда ҳам қиладиган ишлари кўп.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

СУРАТЛАРДА: пастда, ёш ишчи Умида Раҳмонова матони дазмолламоқда; (юқорида) тикув цехида айни иш палласи.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

ЭЛЧИХОНА ТУҲФАСИ

Буюк Британиянинг Тошкентдаги элчихонаси вакиллари «Ўзистиқболстат» бошқармасининг бош ҳисоблаш марказига совға тариқасида замонавий компьютер ва факс қурилмасини тақдим этдилар. Бу воқеа элчиларнинг юртимиздаги биринчи ҳомийлик фаолияти эмас: бундан илгарироқ республика соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли болалар руҳий-асаб диспансери ходимлари компьютер, «Волга» енгил автомобили ва «Тез ёрдам» машинасини ушбу мамлакат элчихонаси вакилларидан совға сифатида қабул қилиб олишган эди. Шунингдек, Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти жамоасига ҳам ксерокс қурилмаси совға қилинди.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

«ВАТАН -- ОИЛАДАН БОШЛАНАДИ»

Сергели туманидаги «Маданият» маҳалласида бўлиб ўтган «Ватан -- оиладан бошланади» деб номланган давра учрашувида Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Муборак Юнусхўжаева, ХДП туман кенгашининг иккинчи котиби Жалолиддин Мусамуҳамедов, туман партия ишлари бўйича йўриқчиси Иззат Исматов ва Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг бир гуруҳ қаламкашлари иштирок этдилар.

Давра учрашувида ғазалхонлик ҳам бўлиб ўтди.

Бобур ҲАСАНОВ.

Тил билган дил билади

Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси республикамизда кўзга кўринган олий ўқув даргоҳларидан ҳисобланади.

Ўзбек тилига давлат мақоми берилгач, биринчилардан бўлиб, мазкур ўқув даргоҳида ўзбек тили ва адабиёти кафедраси ташкил этилди. Кафедра жамоаси ўқув даргоҳида давлат тили билан боғлиқ қандай тадбир бўлса ҳаммасига бошқош. Яқинда консерваторияда яна бир ажойиб тадбир бўлиб ўтди. Консерваториянинг анъанавий ижрочилик кафедраси профессори, Ўзбекистон халқ ҳофизи Фаттоҳхон Мамадалиев билан рус тилида таҳсил олаётган талабалар учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда талабалар ҳофизга ўзбек тилида турли саволлар билан мурожаат қилдилар. Севимли ҳофизимиз талабаларга ўзининг ижодий фаолияти, устозлари, янги ижод намуналари ҳақида гапириб берди. Учрашувда ўзбек тили ва адабиёти кафедрасининг мудири Суюма Ғаниева, кафедра ўқитувчиси Сайёра Ҳамидова, доцентлар Абдураҳим Умаров, Михаил Глинскийлар сўзга чиқдилар.

Шуниси қувонарлики, консерваторияда ўқитувчилик қилаётган ўзга миллат вакиллари ҳам ўзбек тилини қунт билан ўрганишяпти. Рус гуруҳларига дарс соатлари кўпайтирилмоқда. Турли масалалар билан мурожаат қилган талабалар ва изланувчиларга тил масалалари билан шуғулланувчи ҳайъат бажонидил хизмат кўрсатмоқда. Ўзбек тили радио соатлари ҳар катта танаффусда талабалар учун доимий анъанага айланган.

Абдуғафур УМАРОВ,
Ўлжабой ҚАРШИЕВ.

БОЛАЖОНЛАР УЧУН

Шу кунларда мактаб ўқувчилари қишки таътилни маза қилиб ўтказишмоқда. Улар шаҳримиздаги маданият масканларида ўтказилаётган арча байрамларида яйраб-қувнаб кўнгилли ҳордиқ чиқаришмоқда. Арча байрамига корхона, ташкилотларнинг касаба уюшмалари қўмиталари ҳам муносиб тайёргарлик кўриб, кичкинтойларни ажойиб байрам совғалари билан табриклашга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Чунончи, ўзига «Ўзбеккабель», Тошкент трактор заводи, Тошкент экскаватор заводи, «Фотон», «Алгоритм» каби йирик корхона ва бирлашмаларни бирлаштирган Тошкент шаҳар машинасозлик саноати ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси ҳам ушбу тадбирга пухта тайёргарлик кўриб қўйди. Қишки таътил кунлари болажонларимиз қўмита томонидан ажратилган энг кўркам гўшаларда қувноқ дам оладилар. Ушбу мақсадлар учун машинасозлик саноати ходимлари касаба уюшмаси жамғармасидан қиймати 250 минг сўмлик 50 мингдан зиёд байрам совғалари тайёрлаб қўйилди.

Иззат АҲМЕДОВ.

ИҚТИСОДИЁТДАН ЯНГИ ҚЎЛЛАНМА

Мустақил Ўзбекистон ўзининг мустақил иқтисодиёт тараққиёти йўлида дадил одимлар ташламоқда. Республика раҳбарияти ҳам асосий эътибор, аввало, иқтисодга қаратилишини талаб этаётир. Ҳозир бу борада қатор изланишлар олиб борилялти.

Белгиланган вазифалар бозор иқтисодиёти эҳтиёжларидан келиб чиқиб, илм-фаннинг бешиги бўлмиш мактабларнинг режалари ва ўқув дастурлари ҳам тубдан қайта кўриб чиқиляпти. Жумладан, мактаб дастури ва дарсликларига иқтисодий билим асосларини сингдириш масаласига алоҳида эътибор қаратилаётгани қувонарлидир.

Республика ўқув-услубиёт марказининг «Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари» илмий-услубиёт кенгаши тавсия этган, олий тоифали муаллим Б. Каримовнинг «Информатика тадбиқлари: иқтисод асосларини мактабда ўқитиш» рисоласи яқинда муаллимларга тақдим этилди. Ушбу услубий кўрсатмадан информатика ва иқтисод илмларининг муаммолари, информатика ва иқтисод орасида фанлараро боғлиқлик, таянч мактабларга иқтисодий билимларни киритиш, бозор иқтисодиёти шароитида ўқувчиларнинг иқтисодий саводхонлиги масалалари ўрин олган бўлиб, у халқ таълими ходимларига мўлжалланган. Шунингдек, китобда махсус иқтисодий таълимга йўналтирилган синфларни ташкил этиш услублари ва иқтисодий таълим дастурлари ҳам мавжуд. Қўлланма назарий маълумотлар билан бир қаторда ўрта мактаб фанларига тааллуқли мисол ва масалаларни ҳам ўз ичига олган. Шуниси муҳимки, оммалаштирилаётган дастур ва янги мактаб фани муаллиф ишлаётган Чилонзордаги 138-мактабда уч йилдирки синалиб, ўзининг ижобий натижасини бермоқда.

Давлат ИСАЕВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

❒ «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг бўлиб ўтган таъсис анжуманида корпорациянинг бошқарув ҳайъати аъзолари, кенгаш ва тафтиш комиссияси таркиби тасдиқланди, корпорация низоми қабул қилинди. Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р. Юнусов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов иштирок этдилар.

❒ Германиянинг «Саламандар» фирмаси, «Ўзенгилсаноат» уюшмаси ва «Фарғонапойабзал» ҳиссадорлик жамияти вакиллари қўшма корхона ташкил этиш тўғрисидаги шартномани имзоладилар. Дастлабки ишлаб чиқариш қуввати йилига ярим миллион жуфт пойабзал тайёрлашга мўлжалланган. Корхона йилнинг ўрталарида фойдаланишга топширилади.

❒ Каттақўрғон шаҳар касалхонасида нейрожарроҳлик бўлими очилди.

❒ Наманган отчопарида ўтган йил якунларига бағишланган катта ҳосил байрами ўтказилди.

❒ Шайхонтоҳур туманидаги 169-мактабда ёш футбол ҳакамлари тайёрлашга киришилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❒ Грозний шаҳридаги вазият ҳамон таҳликали аҳволда. Федерал қўшинлар вазиятни назорат қилиб турибди, президент саройи деб аталувчи жой ва бошқа бир қатор иншоотлар уларнинг назоратида турибди.

❒ Украина Президенти Леонид Кучма Ватикан элчисини қабул қилди.

❒ Қирғизистонда 1995 йил 5 февралда ўтказиладиган мамлакат парламенти сайловига номзодларни рўйхатга олиш ниҳоясига етди.

❒ Қозоғистон Республикаси ташқи ишлар вазири Қосимжўмард Тўқаев Бразилияга жўнаб кетди. У Фернандо Энрике Крассонинг қайтадан Бразилия Федератив Республикаси Президенти этиб сайланиши муносабати билан бўладиган тантаналарда қатнашади.

❒ Литва ва Беларусь ўтказилган узоқ музокаралардан кейин икки давлат ўртасидаги давлат чегараси тўғрисидаги масала хусусида битимга келдилар.

ХОРИЖДА

❒ Жазоир ақидапарастлари Буюк Британиянинг Жазоирдаги элчихонаси беркитилмайдиган бўлса, шу мамлакат фуқароларидан ўч олажакларини айтдилар.

❒ Америкаликларнинг 47 фоизи АҚШнинг ҳозирги Президенти Билл Клинтон келгуси президентлик сайловларига ўз номзодини қўйишга қарши эканликларини билдирди.

❒ Ҳозирги вақтда Тайвандда 5 фоиз давлат корхоналари бор, хусусий ўрта ва майда бизнес корхоналари эса 95 фоизни ташкил этади.

❒ Нидерландиянинг Европа парламентидаги вакили Жессика Лариве Европа Иттифоқидаги ишчи тилларни 9 тадан 5 тага камайтириш тўғрисидаги Франция ҳукуматининг таклифига мутлақо қарши чиқди.

❒ Америкалик олимлар «Сунъий кўриш» дастури бўйича муваффақиятли синов ўтказдилар. Улар глаукома туфайли кўр бўлиб қолган 42 ёшли аёлнинг миясига бир қанча электродларни кўчириб ўтказишга эришдилар.

❒ Сомалида элатлараро келишмовчиликлар оқибатида 16 киши ҳалок бўлди ва 250 дан ортиқ киши жароҳатланди.

Газетанинг шу сонига

ЯНГИ ПАСПОРТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Туғро, мадҳия, байроқ, чегара каби паспорт ҳам юрт мустақиллигини билдирувчи энг асосий белгилардан бири ҳисобланади. Ўзбекистон истиқлолга юз тутиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти узра юртимиз байроғи ҳилпираётганига ҳам бир неча йил тўлди. Хорижий давлатларда эса ўзбекистонлик юқори мартабали шахслар ташрифи ва спортчиларимизнинг ажойиб ғалабалари шарафига республикамиз мадҳияси янграмоқда. 1994 йил 23 декабрда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низом»ни амалга киритиш ҳақида»ги Фармони чиққач, халқимиз қалбини фахр ва ифтихор ҳислари яна бир карра чулғади.

Куни кеча Собир Раҳимов туманидаги Фурқат номидаги болалар маданият ва истироҳат боғидаги Оталар чойхонасида республикамизда илк бор янги паспортларни топширишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Ушбу тадбирга Собир Раҳимов, Юнусобод, Мирзо Улуғбек, Шайхонтоҳур туманларидан уруш ва меҳнат фахрийлари, маҳалла оқсоқоллари, 16 ёшга тўлган ўсмирлар ҳамда шошилинч хорижга чиқувчи кишилар таклиф этилди.

Жаҳон мамлакатлари узра муомалада бўлиш кучига эга янги паспортимизни илк бор олиш шарафига эга бўлганларнинг қувончи ичига сиғмайди. Зеро, паспортга «Паспорт Ўзбекистон Республикасининг мулкидир. Унинг эгаси республика ҳимоясидадир», деган ажойиб сўзлар битилган.

Республикамизнинг янги паспорт соҳибларини маҳалла оқсоқоллари, табаррук отахонларимиз табриклашди, ўз навбатида улар юртбошимиз ва ҳукуматимиз олиб бораётган оқилона сиёсатни қўллаб-қувватлаб, ўз миннатдорчилик сўзларини баён этишди.

Ушбу тантанали тадбирда Собир Раҳимов тумани ҳокимининг биринчи ўринбосари Н. Абдужабборов, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги хорижга чиқиш, келиш ва фуқаролик бошқармасининг бошлиғи Ғ. Йўлдошев, пойтахт Ички ишлар бош бошқармасининг масъул ходимлари иштирок этишди.

Даврон НУРМАТОВ.

ТАНЛОВ ҚИЗҒИН ЎТМОҚДА

Маълумки, республикамизда истеъдодли ёшларни излаш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга оид кўплаб тадбирлар ўтказиляпти. Илгари хабар берганимиздек, Ўзбекистон халқ таълими вазирлиги Ўзтелерадиокомпания билан ҳамкорликда «Компьютер шоу» телетанловини ўтказишни бошлаган эди. Ушбу телетанлов биринчи турида Тошкент шаҳридаги ёш истеъдод соҳиблари ўзаро беллашишганди. Куни кеча республика ўқув методика марказининг катта залида шаҳримиз меҳмонлари -- Бухоро ва хоразмлик ёш қобилиятли ўқувчи-ёшлар мусобақалашдилар. Замонавий техникани жўғрофия фанига тадбиқ этишга оид ушбу беллашувда хоразмлик ўсмирларнинг қўллари баланд келиб, телетанловнинг навбатдаги турида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Шуниси қувончлики, бу хайрли тадбирларга бир қанча ташкилотлар ҳомийлик қилмоқдалар.

Бахтиёр КАРИМОВ.

ДАВРА СУҲБАТИ

Сергели туманининг «Иттифоқ» маҳалласида турли мавзулардаги учрашувлар ва давра суҳбатлари ўтказиш яхши анъанага айланиб қолган. Яқинда бўлиб ўтган ана шундай тадбирлардан бири «Аёл -- муқаддас инсон» дея номланиб, унда Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Муборак Юнусхўжаева, раис ўринбосари Шоҳида Мавлонова, ХДП Сергели туман кенгашининг биринчи котиби Ёқут Исҳоқова ҳамда маҳалланинг фаол аёллари иштирок этдилар.

Давра суҳбатида қайнона-келинлар муносабати, қизларни турмушга тайёрлаш, ёш оилалардаги можароларнинг олдини олиш, соғлом авлодни тарбиялашда аёлларнинг ўрни ҳақида қизғин мунозаралар бўлди.

Мунозараларнинг давоми шеърхонликка уланиб кетди. Даврада иштирок этган таниқли шоиралар Фарида Усмонова ва Нодира Рашидовалар ўзларининг янги шеърларидан ўқиб бердилар.

Баҳодир ҲАСАНОВ.

Ўзбекистон ва жаҳон

ТАРАҚҚИЁТ ТАРҒИБОТЧИЛАРИ

Аввалги Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси негизида ташкил этилган Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги «Ўзэкспомарказ» Республика савдо-кўргазма маркази жамоаси учун 1994 йил жуда сермаҳсул бўлди. Йил давомида бир қатор кўргазмалар, семинарлар, танишув маросимлари бўлиб ўтди. Анъанага айланган компьютерлар кўргазмаси шу йилнинг май ва ноябрь ойларида ташкил қилинди. Мазкур кўргазма ташкилотчилари бу мавзунинг ниҳоятда муҳимлигини ҳисобга олиб бир қатор жаҳонга машҳур бўлган «Ран Ксерокс», «Кэнон», «Компьютерланд», «Транс Американ» каби фирмаларни таклиф этдилар. Кўргазмага ҳукумат раҳбарлари келиб унинг иши билан танишдилар, чет эллик ишбилармонлар ўзларига шерик топиб бир қатор қўшма корхоналар, ҳамкорликда фирмалар туздилар, шартномалар имзоланди.

Май ойида қозоқ биродарларимиз фанига бағишланган кўргазма ташкил қилинди. Қозоғистон фани заҳматкашларига, саноат корхоналари илғорлари шарафига концерт дастури ташкил қилинди.

Бундан ташқари Поқистон, Хитой Халқ Республикаси Уйғур автоном вилояти халқ истеъмоли моллари кўргазмалари билан минглаб ҳамюртларимиз танишдилар. Шунингдек, Олмониянинг жаҳонга машҳур «Сименс» фирмаси, Туркиянинг «Ташкўчавто» фирмалари танишув маросимларини ўтказдилар. «Сименс» фирмаси 1995 йилда яна беш маротаба шундай маросим ўтказишни ўз дастурларига киритдилар. Албатта бу тадбирлар ўз меваларини берди, яъни «Сименс» фирмаси билан бир қатор корхоналар шартномалар тузишди.

Айниқса, ўтган йил чет элликлар мустақил Ўзбекистон ҳаёти ва иқтисоди билан яқиндан танишишларида кўргазма маъмуриятининг хорижий мамлакатларда ташкил этган кўргазмалари муҳим ўрин тутди. Анъанавий Ганновер ярмаркасида Ўзбекистоннинг қатнашиши муҳим воқеа бўлди. Бу кўргазмада жаҳон Ўзбекистонни кашф этди. Ярмаркада Ўзбекистон иқтисодиёти кунларининг ташкил этилиши, Республикамиз делегацияси аъзоларининг Ганновер шаҳри корхоналари билан танишуви, бир қатор шартномаларнинг имзоланиши ўзбек халқининг порлоқ истиқболидан нишонадир. Мазкур кўргазма ташкилотчилари Ўзбекистонни 1995 йилда бўладиган кўргазмада иштирок этишга таклиф қилиб, кетма-кет хатлар юборишмоқда ва бу ўз навбатида олмон халқининг ўзбек халқига бўлган чуқур ҳурматини билдиради. «Ғарб ва Шарқ ҳамкорлиги» деб номланувчи Ганновер ярмаркасининг давоми Осиё қитъасида Истамбулда бўлиб ўтди. Бу кўргазмада Республикамиз фан-техника тараққиётини тарғибот қилишда «Ўзэкспомарказ» ходимлари баракали ҳиссаларини қўшдилар.

Маълумки, Малайзия ҳукуматининг қарорига биноан «Бутунжаҳон ислом цивилизацияси -- 94» фестивали бўлиб ўтди. Фестиваль муносабати билан кўргазмалар ташкил этилди. Ушбу фестивалга жаҳондаги барча мусулмон мамлакатлари, шу жумладан Ўзбекистон ҳам таклиф қилинган эди. Фестивалнинг асосий мақсади ислом мамлакатларининг тарихи, санъати ва маданиятини кўрсатишдан иборат эди. Бу масъулиятли вазифа «Ўзэкспомарказ» жамоасига топширилган бўлиб, бу вазифа ҳам муваффақиятли бажарилди. Кўргазма 5,5 ой давом этди. Фестивалнинг очилиши муносабати билан Ўзбекистондан борган делегация фестиваль меҳмонларини катта байрам дастурхонига таклиф этди. Ўзбекистонлик санъаткорлар ўз концерт дастурларини намойиш қилдилар. Кўргазма давомида республикамиз павильонларини Малайзия ҳукумати аъзолари келиб томоша қилдилар. Тадбир пайтида «Усто» бирлашмасининг қўли гул, моҳир усталари ўз жараёнларини намойиш қилдилар. Фестиваль якунида Ўзбекистон павильони аъзолари махсус мукофот билан тақдирландилар. Миллиондан зиёд томошабинлар дунёда Ўзбекистон деб аталмиш диёр борлигини билишди. Унинг қўли гул, қалби очиқ, меҳмоннавоз халқи билан танишдилар.

Маълумки, 1994 йилда буюк бобомиз Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллиги жаҳон бўйлаб кенг нишонланди. ЮНЕСКОнинг қарорига биноан унинг Париждаги қароргоҳида шу сана муносабати билан «Ўзбекистон Республикаси: тарих ва ҳозирги замон» номли кўргазма ташкил этилди. Юзлаб парижликлар, пойтахт меҳмонлари ўзбек заминида туғилиб, етти иқлимга донғи кетган улкан аллома, мутафаккирлар билан, фанимиз, маданиятимиз, санъатимиз билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. «Таклиф ва истаклар» китобига кўргазма ташкил қилинган «Сегюр» зали қачонлардан бери бундай қизиқарли, чиройли кўргазмани кўрмаганлиги ҳақида ёзувлар битилди. Ушбу кўргазмани ЮНЕСКОнинг бош директори Фредрик Майор Сарагоса, номдош фонд президенти жаноб Оғахон ва унинг бошқа нуфузли аъзолари келиб томоша қилишди ва унга юксак баҳо беришди.

Албатта бундай кўргазмаларни тайёрлаш ўз-ўзидан бўлмайди. Бу ҳам ўзига яраша ижод демакдир.

Шу кунга қадар Ҳиндистон, Олмония, Зимбабве, Туркия, Саудия Арабистонидан 1995 йилда бўладиган кўргазмаларга таклиф хатлари келган.

Бундан ташқари Америка, Олмония, Исроил, Чехия ва бошқа мамлакатлардан вакиллар келиб павильонларимизда кўргазма ташкил этишни таклиф қилишмоқда.

Шунингдек, кўргазма бош павильонида ҳам доимий экспозиция бўлиб, турли делегациялар, гуруҳлар келиб Республикамиз ютуқлари билан танишмоқдалар. Масалан, яқиндагина Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко келиб кўргазма билан танишди, вазирлар, уюшмалар раислари билан суҳбат ўтказди.

Хуллас, «Ўзэкспомарказ» ходимлари Ўзбекистоннинг чет мамлакатлар билан алоқасини яхшилашда, Республикамиз ютуқларини хорижий мамлакатларда ташвиқот қилишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Маҳмуда ИСМОИЛОВА,
«Ўзэкспомарказ» ходими.

КОРХОНАДА ИЖОДИЙ ТАНЛОВ

Тошкентдаги «Миконд» заводида корхона конструктор ва технологлари ўртасида ижодий танлов эълон қилинди. Бундан мақсад корхона муҳандисларининг ижодий фаолликларини ошириб, малакаларини юксалтириш, ишлаб чиқаришнинг янги истиқболли технологик йўналишини яратиш ҳамда уларни жорий этишдаги сўнгги тажрибаларини ўрганиш, шунингдек нафислилиги жиҳатидан замонавий усулда ажралиб турадиган рақобатбардош халқ эҳтиёжи молларини яратишдир.

Танлов шартига кўра унда фақат завод конструкторлари ва технологлари қатнашиб, йўналиш бўйича техник вазифаларни бош конструктор ҳамда бош технологлар ишлаб чиқишади. Танлов қатнашчиларининг таклифлари ва уларнинг иқтисодий жиҳатдан маъқулланиши шу танлов бўйича тузилган махсус ҳайъат томонидан белгиланган муддатда кўриб чиқилади.

Юқоридаги талабларга жавоб берган ҳамда энг кам харажатлар технологияси заминида яратилган таклифлар бўйича қўшимча кўрик-танлов бўлиб ўтади.

1, 2 ва 3-ўринни эгаллаган ғолибларга «Энг яхши конструктор» ҳамда «Энг яхши технолог» унвонлари берилиб, уларнинг ҳар бирига 500-700 ва 1000 сўмдан пул мукофоти топширилади.

Нарзулла ҲАМРОЕВ.

«Малика» ҳиссадорлик жамиятига қарашли 2-корхонада ўтган йилда сифатли халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилди. Бу йил ҳам улар ўтган йилдагидан янада яхшироқ меҳнат қилишга, зиммаларидаги режаларини ортиғи билан адо этишга аҳд қилишди.

СУРАТДА: корхонанинг илғор, ёш ишчиси Феруза Абдураҳмонова.

Раҳмдил ва меҳр-мурувватли бўлайлик

ҚИМИРЛАГАН ҚИР ОШАР

Чернобиль фожиаси оқибатларини бартараф этганларни ўзида бирлаштирган, уларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ҳимоя қилувчи Тошкент шаҳар «Чернобиль» жамияти ва унинг туман бўлимларида тез-тез турли хил хайрия тадбирлари ўтказилиб туради. Айниқса жамиятнинг Шайхонтоҳур туманида амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовордир. Бу ерда 110 нафар Чернобиль фожиаси бартарафчилари истиқомат қилади ва уларнинг 60 нафари ногирондир. Яқинда «Октябрь» қаҳвахонасида Шайхонтоҳур туманидаги ногирон ва меҳр-шафқатга муҳтож чернобилчилар учун хайрия тадбири ўтказилди. Бу ерда улар бир пиёла чой устида бир-бирларининг муаммолари билан ўртоқлашдилар, дилдан ёйилиб гаплашдилар. Тадбир давомида чернобилчиларга пул мукофоти ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Ушбу тадбирда Шайхонтоҳур тумани ҳокими А. Миржалилов, ХДП туман кенгашининг биринчи котиби Э. Холмирзаев, Тошкент шаҳар «Чернобиль» жамиятининг раиси А. Алиевлар ҳам иштирок этишди.

Биз «Чернобиль» жамияти Шайхонтоҳур туман бўлимининг раиси Оқилхон Тўраҳўжаев билан суҳбатлашдик.

-- Бозор иқтисодиёти шароитларида қўл қовуштириб ўтирмаяпмиз, -- дейди у. -- Жумладан, «Чернобиль» номли ишлаб чиқариш-тижорат маркази очганмиз. Унда 80 фоиз чернобилчиларни енгил меҳнатга жалб қилдик. Тушган фойданинг барини юқоридаги каби хайрия тадбирларини ўтказишга, муҳтожларга моддий кўмак беришга сарфлаяпмиз. Бизларга хизмат кўрсатадиган ўз касалхона ва стационаримиз бор. Уларга даволага муҳтож хасталарни жойлаштириб, даволанаётганларга зарур махсус дори-дармонларни ҳам топиб беришга ҳаракат қилаяпмиз.

Асосий қароргоҳи Киевда жойлашган ногиронларнинг «Чернобиль» халқаро жамғармаси бор. Унинг бўлимлари Польша, АҚШ, Кавказ ва Болтиқбўйи республикаларида мавжуд. Яқинда Киевга бориб жамғарма президенти билан учрашдик. Ва жамғарма орқали ҳозирча ҳар ойда 2 тадан одамни Киевдаги саломатликни қайта тиклаш марказига бепул юбориб, мураккаб операцияларни ўтказиш, соғлиқларини тиклаш тўғрисида, шунингдек, бизларда йўқ зарур дори-дармонларни у ердан рецепт орқали олиш хусусида келишиб олдик. Бундан ташқари ногиронларнинг «Чернобиль» халқаро жамғармасининг Тошкентдаги минтақавий бўлимини ташкил қилиш ишлари якунланиш арафасида. Хуллас, ҳозир барча куч-ғайрату имкониятларимизни озгина бўлса-да чернобилчиларнинг оилаларига кўмак бериш, уларнинг ижтимоий муҳофазасини таъминлашга ишлатяпмиз.

Халқимизда «Қимирлаган -- қир ошар» деган ҳикматли нақл бор. Ҳақиқатан ҳам қаерда иш мана шундай аниқ режаларга асосан ва баракали ташкил этилса, ўша ерда муваффақиятлар ёр бўлаверади.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

КЕРИЛГАННИНГ УЙИГА, МАҚТАНГАННИНГ ТЎЙИГА...

Биз истиқомат қилаётган Собир Раҳимов туманидаги Себзор мавзесида қурилиб, фойдаланишга топширилган дастлабки уйларга, жумладан 9-уйга 16 йилдан ошди. Шу муддат ичида ертўладаги иситиш тармоқлари эскириб бўлди, тик қувурлардаги вентиллар қаралмаганлиги оқибатида ишламайдиган ҳолга келди, томлари бутунлай таъмирлашни талаб этаяпти. Бунинг устига ертўладаги қувур тешилиб қолса, уй-жойлардан фойдаланиш идорасига бориб хабар берилмагунча бирорта сантехник, пайвандчининг қораси кўринмайди. Шунда ҳам қувур тешиги ямалмайди, марказий иситиш жойидан ўчирилади-ю кетилади. Муздек уйда қариялар, ёш болаларнинг ҳоли нима кечади, деб ўйлаш йўқ. «Нега қувурдаги тешикни кавшарламайсиз», деган саволга «Карбид йўқ, кислород йўқ», деб туришади.

Себзор мавзесидаги 3-уй-жойлардан фойдаланиш идораси бошлиғи Ҳусан Мадраимов ишларидан жуда хафамиз. Туман ҳудудий-коммунал фойдаланиш бошқармаси мутасаддилари куз ойининг охирроғида «ойнаи жаҳон» орқали чиқиб, қишки мавсумга тайёргарлик тўғрисида ахборот берганда Ҳусан Мадраимов кабиларнинг сохта маълумотига таянган бўлишса керак. Ўшанда битта-иккита уйдан бошқа ҳамма уйлар қиш мавсумига тахт, деб керилишган эди.

«Керилганнинг уйига бор, мақтанганнинг тўйига бор», деганларидек шу кунларда Себзор мавзесига ташриф буюрган киши одамлар хасратидан чанг чиқаётганлигининг гувоҳи бўлади. Агар хусусийлаштирилган уй эгалари билан шартнома тузиб, техника ва бошқа хизмат кўрсатишни зиммасига олган ташкилот раҳбарлари, ишчи-хизматчилари ёз ойларида капалак сингари гулдан гулга қўниб юрмаганларида аҳоли ҳозиргидек азият чекмас эди. 9-уйда яшовчи Қодир Юсупов, Зокир Отахўжаев, Талъат Аъзамов ва бошқаларнинг тепаларидан ёғингарчилик бўлди дегунча чакка ўтиб ётади. Талъат Аъзамов уйидан ўтган чакка учинчи, иккинчи қаватгача тушган. Уруш қатнашчилари Қорабой ота Расулов, Камол ота Аъзамов, шунингдек Асом Насриддинов, Ҳасан Зарипов, Нурилла Мансуров, Жўравой Тўрақуловлар икки-учтадан хоналарининг иситилмай келаётганлигидан ҳар йили азият чекмоқдалар. Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Буни 3-уй-жойлардан фойдаланиш идораси раҳбарлари яхши билишади. Лекин миқ этишмайди. Уйлари иситилмаётган кишилар эса газ комфоркаларини ёқиб қўймоқдалар, турли хил электр иситгичлардан фойдаланмоқдаларки, бунинг натижасида қанчадан-қанча газ исроф этилмоқда, минг-минглаб киловатт электр қуввати беҳудага сарфланаяпти. Хўш, бундай аҳвол қачонгача давом этади. Бизнинг арзимизга қулоқ соладиганлар топиладими?

Бир гуруҳ аҳоли номидан:
Т. АЪЗАМОВ.
К. ЮСУПОВ.
У. ҲОШИМОВ.
А. ИКРОМОВ.
В. АСАТУЛЛАЕВ.

Ажаб савдолар

БОЗОРГА БОРСАНГИЗ, ТАРОЗИ БИЛАН БОРИНГ

1994 йил 24 декабрда гўшт олиш учун «Олой» бозорига тушдим. Дўконларни айланиб чиқиб, шулардан биридан ҳар килограммини 22 сўмдан келишиб, 110 сўмга 5 килограмм гўшт олдим. Гўштни олишга олдим, ўйлаб қолдим. Нега деганда, вазни камроққа ўхшаб туйилди. Нарироққа бориб, бошқа бир дўкончига: «Болам, айланай, мана шу гўштни тарозингда тортиб, текшириб бер, кам тортилганга ўхшаяпти», -- десам, у менга: «Холажон, тортиб беролмайман, кейин у дўкончи мендан хафа бўлади», -- деди.

Ҳа, майли, уйда тортиб кўрарман, дея хонадонимга йўл олдим. Гўштни халтага солиб тарозида тортиб кўрсам, 4 кило чиқди. Кўзларимга ишонмай, қўшнимнинг уйига кириб, унинг тарозисида тортдим. Яна 4 кило чиқди. «Наҳотки 5 килограмм гўштдан бир килосини уриб қолишса, ахир, ўғри бўлсанг ҳам инсофли бўлгин, деган мақол бор-ку. 200 ёки 300 грамм кам бўлса ҳам майлия, бир килограммни уриб қоласанми, виждонсиз!» дея қоним қайнаб кетди. Гўштни олдиму яна «Олой» бозорига етиб бордим.

-- Сизда ўзи инсоф борми, 5 кило гўштдан бир кило олиб қоласизми? Бу қанақаси ўзи? Мен нафақа олиб яшаётган бир аёл бўлсам, ҳеч бўлмаганда сочимнинг оқи ҳурмати, мени алдамасангиз бўларди», -- дедим.

-- Қани гўштни тарозига қўйингчи, -- деди ҳалиги менга гўшт сотган одам, -- мана қаранг, 4 кило 400 грамм чиқяпти. Яна 600 грамм бераман. Боринг 700 грамм бўлақолсин, хафа бўлманг, холажон, -- деди-да, икки бўлак гўштни қўшиб узатди.

Гўштни олдиму барибир кўнглим жойига тушмади. Ахир ҳамма менга ўхшаб ҳақини талаб қилиб олмаса керак. Гўшт билан савдо қилаётган баъзи ёш йигитларнинг сурбетлигига ҳайрон қоласан киши. «Суяғи кўпайиб кетдику», -- десангиз, «Манг пулингизни, бошқа ердан олинг», -- деб пулингизни олдингизга улоқтиради.

Ҳозир қийинчилик даври, одамларнинг турмуш кечириши осон кечмаяпти, пулни ишлаб топиш ундан ҳам қийин. Шундай экан ҳалол топаётган пулингизга ёки пенсиянгизга ҳеч бўлмаса алданмасдан гўшт олиш мумкинми?

Бозорда харидорларни алдаб, чўнтагини мўмай пулга тўлдираётган ноинсофларнинг танобини тортиб қўядиган мард борми ўзи?

Э. МЎМИНОВА,
нафақадор.

"Сўнмас шон-шуҳрат" танловига

КАЛУГАДАГИ ЖАНГЛАРДА ТОБЛАНИБ

Бу кишини кўпчилик тиббиёт ходимлари, айниқса кекса, ўрта авлод вакиллари яхши билишади. Сабаби -- 1933 йилда Ўрта Осиё тиббиёт институтининг даволаш-муҳофазалаш факультетини имтиёзли диплом билан тугатган Ҳожи Ҳакимов ўша пайтлардаёқ ўзининг ўткир зеҳни, тиришқоқлиги, ташкилотчилик қобилияти билан кўпчилик назарига тушган эди. Шунинг учун ҳам уни институт клиникасидаги жарроҳлик бўлимига ординатор қилиб олишди. Кўп ўтмай, 1935 йили ўлкамизда кенг тарқалган безгак касаллигига қарши юрагида ўти бор ёшлар бошлаган кураш уни ҳам бефарқ қолдирмади. Ҳожи Ҳакимов қалб даъвати билан Тошкент вилоятининг Оҳангарон туманига йўлланма олди. Куч-ғайратга тўла, ташаббускор Ҳожи Ҳакимов бу ерда ўзини яхши кўрсатиб, тез орада Оҳангарон тумани марказий касалхонаси бош шифокори, кейинчалик Тошкент вилояти соғлиқни сақлаш бўлими мудири лавозимларига кўтарилди.

1939 йилга келиб Ҳожи Ҳакимов Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш халқ комиссарининг ўринбосари лавозимини эгаллаб, давлат аҳамиятига молик улкан ишларга бош-қошлик қила бошлади.

Табиийки, тиббий хизматни ташкил этиш бўйича катта амалий ва назарий тажриба орттириб, ўзининг ташкилотчилик қобилиятини намоён этган бундай шахслар эл бошига оғир кунлар тушган дамларда айниқса асқотди. Шу боис уруш бошланиши биланоқ Ҳожи Ҳакимов кўнгиллилар сафида биринчи бўлиб жангга отланди.

-- Менинг жанговар фаолиятим машҳур саркарда Г. К. Жуков қўмондонлик қилган Ғарбий фронтнинг 49-армияси ихтиёридаги 194-гвардиячи-ўқчи дивизиянинг 108-тиббий санитария батальони тиббий ротаси командирлигидан бошланди, -- деб хотирлайди Ҳожи Акбарович. -- Мен кейинчалик ўша дивизиянинг 470-ўқчилар полкида катта шифокор бўлиб фаолият кўрсатдим. Ёдимда Калуга шаҳри учун бўлган жанглар бир умрга сақланиб қолган. Маълумки, 1941 йилнинг декабрида Москва остоналаридаги ҳаёт-мамот жангларида зарбага учраган душманнинг «Марказ» гуруҳи таркибига кирган қисмлари, айниқса 2-танк ва 4-армияси қўшинлари бизга қаттиқ қаршилик кўрсатарди. Бизга душманни узил-кесил тор-мор қилиш ва ҳужумни Калуга, Лихвин, Козельск, Сухиничи шаҳарлари йўналишида давом эттириш вазифаси қўйилган эди.

Қаҳратон қиш. Кучларимиз тенг эмаслигига қарамай жангчиларимиз мардлик ва жасорат кўрсатиб, катта қурбонлар эвазига 1941 йилнинг 30 декабрида Калугани озод этиб, душманни 120-130 чақирим нарига чекинтирганмиз.

Дарҳақиқат, 194-ўқчи дивизия фахрийларидан, истеъфодаги полковник Александр Сорокин Ҳожи Акбаровичга 1975 йили йўллаган хатларининг бирида шундай ёзган эди: «Бизнинг 194-ўқчи дивизиямиз 1940 йилнинг январида Сибирдан Чирчиққа келтирилган эди. Кейинчалик у Ўрта осиёлик йигитлар билан тўлдирилиб, Ғарбий фронт ихтиёрига юборилди. Калуга учун бўлган жангларда кўплаб жангчиларимиз ҳалок бўлишиб, уларнинг жасадлари Калугадан 25-30 чақирим жанубий-ғарбда, Угара дарёси яқинидаги Товарково қишлоғи қардошлик қабристонига дафн этилган. Калуга остоналаридаги жангларда ярадор бўлиб Сизнинг енгил қўлингиздан даволаниб, ҳаётга қайтганимдан бениҳоя фахрланаман».

Шу мактуб сабаб Ҳожи Ҳакимов 1975 йили қуролдошлари билан учрашувга борганида Калуга учун бўлган жангларда ҳалок бўлган жанговар дўстлари хотирасини ёдга олиб, уларнинг қабрларига Тошкентдан атайин олиб борган гул-лолалардан гулчамбар қўйиб қайтди.

-- 1942 йил февралидан 1944 йилнинг июль ойигача ҳаракатдаги армиянинг 724-дала госпитали бошлиғи бўлишим билан бирга кўплаб операция қилиб, ярадорлар ҳаётини сақлаб қолишга ҳисса қўшдим. Бу хизматларим учун жанговар «Қизил Юлдуз» ордени билан тақдирландим.

Урушдан ғолиб қайтган Ҳожи Ҳакимов Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими бошлиғи, кейинчалик Республика соғлиқни сақлаш вазири муовини лавозимларини эгаллаб, қизғин фаолият кўрсатди. У 1948 йилдан илмий мураббийлик ишига ўтиб, тиббиёт фанлари номзоди бўлди, узоқ йиллар Ўзбекистон гематология ва қон қуйиш илмий-текшириш институтига раҳбарлик қилиб, унинг равнақ топиши ва ҳар томонлама нуфузли илмий даргоҳга айланишида жонбозлик кўрсатди, кўплаб илмий мақолалар ёзиб, ажойиб шогирдлар етиштирди, катта жамоатчилик ишлари олиб борди.

Ҳожи Ҳакимовнинг кўп йиллик самарали хизматлари муносиб тақдирланди. Унинг жанговар орден ва медаллари қаторига Ўзбекистонда хизмат кўрсатган шифокор, фан арбоби фахрий унвонлари ва бошқа кўплаб нишонлар қўшилди.

Ҳозир уруш ва меҳнат фахрийси, таниқли олим ва мураббий Ҳожи ака Ҳакимов оила аъзолари, ёру дўстлари, шогирдлари ардоғида кексалик гаштини сурмоқда.

Искандар РАҲМОН.

● Танлов ҳомийси -- "Совпластитал" қўшма корхонаси.

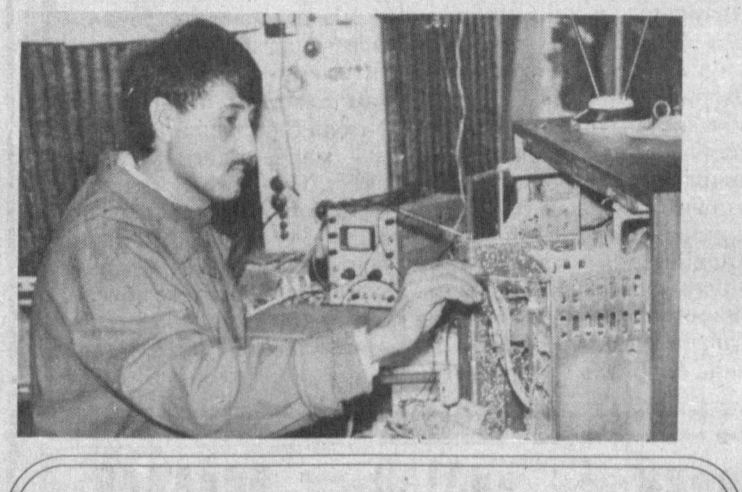

Хизматимиз сизга манзурми?

«КАФОЛОТ» УСТАЛАРИ

Яқинда бир танишимизникига меҳмонга борган эдик.

«Ойнаи жаҳон» орқали берилаётган кўрсатувлар диққатимизни ўзига тортди. Намойиш этилаётган дастур ранг-баранг бўлиб, дунёнинг турли бурчакларидан олиб кўрсатилаётган эди. Ҳайрон бўлиб турганимизни сезган мезбон:

-- Телевизор параболик антеннага уланган. Шунинг учун жаҳондаги барча мамлакатларда бўлаётган ўзгаришлар, янгиликлардан хабардормиз. Шаҳримиздаги «Кафолот» техник-созлаш марказига мурожаат қилсангиз усталар хонадонингизга келишиб, ўрнатиб беришади, -- деди.

Шу суҳбат сабаб бўлди-ю, марказнинг Шайхонтоҳур туманида жойлашган шохобчаси билан яқиндан танишдик.

-- Бугунги кунда техник аппаратуралар қимматлашиб кетди, -- деди шохобча раҳбари Турғун Йўлдошев мақсадимизни англагач. -- Шу сабабли радио, телевизор, магнитофон ва бошқа техник аппаратларни эҳтиёт қилиб ишлатишга тўғри келади. Биз эски аппаратларнинг «умри»ни узайтиришга ва сифатли техник хизмат кўрсатишга ҳаракат қиляпмиз. Усталаримизда чуқур кўникма билан бирга мижозларга тез хизмат кўрсатиш ҳамда қандай муомалада бўлиш кўп нарсани ҳал қилади. Буни жамоамиз аъзолари ҳеч қачон ёдларидан чиқаришмайди.

Шуни алоҳида айтиб ўтиш зарурки, бу ерда меҳнат қилаётган усталардан ўн нафари мижозлар уйига бориб, хизмат кўрсатишяпти. Улар бузилиб қолган техник аппаратларни жойида созлаб, ҳамшаҳарларимизга анча қулайлик яратишмоқда. Яна бир томони, эндиликда илгаригидек мижоз ишдан қолиб, кун бўйи ёки эртасига яна уста кутмайди. Улар буюртма берилган кун барвақт келиб, ишни пешингача битиришади. Қудрат Абдуллаев, Рихсивой Ҳусанов, Абдушукур Мирқориевларнинг кўрсатаётган хизматидан барча мамнун.

Устахонанинг ўзида тез хизмат қилиш ҳам йўлга қўйилган. Турли хил зарур деталлар, лампалар, трансформаторлар бошқа эҳтиёт қисмлар билан шаҳримиздаги «Фотон», «Алгоритм», Андижон вилоятининг Советобод шаҳрида жойлашган корхоналар таъминлаб туришибди.

Баъзида зарур қисмларни мижозларнинг ўзлари келтиришади. Устахонанинг яна бир афзал томони шундаки, хорижда чиқарилган аппаратуралар, хусусан видеокамералар, компьютерларни тузатиш имконияти ҳам мавжуд.

Дония ЗОКИРОВА

СУРАТЛАРДА: Рустамбек Мирзабеков (юқорида) ва Пўлат Султоновлар мижозлар келтирган техник аппаратларни созлаб беришаётган пайт акс эттирилган.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Кулинг дўстлар, умрингиз узоқ бўлади.

Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ

Антиқа суҳбатлар

ОШХОНАДА

Ҳозиргина оловдан олинган қайноқ картошка лик тўла товоқни бир онахон зўрға кўтариб келарди. Идишнинг қизиған ҳатто рапидадан ўтиб кетибди. Сабри чидамаган онахонга эри бемалол:

— Ташла, бўлмаса тушиб кетади, — дермиш.

ЎРМОНДА

Безори киши пичок ўқталиб ўрмонда кетаётган йўловчидан:

— Пулинг борми? — деб сўрабди.

— Нима қиласан пулни? — савол билан жавоб қилибди йўловчи болта кўтариб.

— Ҳа, шунчаки майдаламоқчи эдим.

УЙДА

— Буважон, ўн сўм бериб туринг. Мен нафақадан қайтараман.

— Яна қанақа нафақа? Ҳали бешга ҳам тўлмадинг-ку.

— Қанақа, қанақа... Бувимнинг нафақаларидан.

АВТОБУСДА

Қария одамни туртганича бир йигит автобус эшигидан ичкарига кўтарилади:

— Бобой, шошилманг, ундан кўра нариги дунёни ўйласангиз-чи.

— Сенинг шу чаққонлигинг бўлса у ёққа ҳам мендан аввал борасан.

ДОРИХОНАДА

Ёши кексайган киши дорихонага кириб:

— Оқарган сочлар учун сизда нима бор? — деб сўради.

— Катта ҳурмат, — жавоб қайтарди доришунос.

ДУГОНАЛАР ГУРУНГИДА

— Эгнингдаги пўстининг зўр экан-а! Эринг ишини ўзгартиргандир-да?

— Йўқ, мен эримни алмаштирдим.

ДЎСТЛАР ДАВРАСИДА

— Хотинимнинг туғилган кунига нима совға қилсам экан?

— Ўзидан сўра.

— Менда ўшанча пул йўқ-да.

Наргиза ШАВКАТ қизи тайёрлаган.

ИЛЛАТЛАРНИНГ ҚУЛОҒИДАН ТОРТИБ

"Наштар" киножурналининг ташкил этилганига бир қанча йил бўлди. Ушбу ҳажвий студиянинг бугунги кун фаолияти билан қизиқиб, унинг бадиий раҳбари ва бош муҳаррири билан мулоқотда бўлдик.

Анатолий ҚОБУЛОВ, Ўзбекистон халқ артисти, Давлат мукофоти совриндори:

— Ҳажвий киножурналимиз бўлмиш "Наштар"нинг фаолият кўрсатаётганига ҳам 26 йил тўлди. Болалар учун ташкил этилган "Зумраша" киножурнали эса икки-уч йиллик. Бу йили ҳар иккала киножурналдан 3 тадан 6 та сон чиқардик. Ишлаётган фильмларимиз "Наштар"да кўпроқ ҳужжатли лавҳалар бўлса, "Зумраша" ҳазил-мутойиба, кулгига бойдир. Мавзу жиҳатидан олиб қарасак, биз мурожаат этмаган мавзунинг ўзи қолмабди. Ўғирлик, порахўрлик дейсизми, адабсизлик, манманлик дейсизми...

— Сўнгги пайтда қайси мавзуларда кўпроқ фильмлар олаяпсиз?

— Вақтинчалик иқтисодий танқислик туфайли ҳар тоифа одамлар ўзларини тижоратга уриб кетишяпти. Ҳатто аксарият болалар ҳам ўз ўрнини бозорда деб билишмоқда. Шуларни кўпроқ экранда танқидий кўрсатмоқчимиз. Умуман олганда фильм воқеаларини ҳаётнинг ўзи келтириб беради.

— Янги йилда қандай режаларингиз бор?

— Ҳозиргача "Наштар"нинг 187 та сони чиқди. Жуда оз муддатнинг ичида қизиқарли ва кулгили воқеаларни кўрсатиш жуда мушкул. Бунинг учун сценарий муаллифи ниҳоятда ўткир сўзли, ҳазилни нозик тушунадиган бўлиши керак. Янги шаклдаги, мазмуни жуда бой фильмларни суратга олсак, дейман. Ахир "Наштар"нинг асосий вазифаси жамият тараққиётига зид бўлган иллатларни, ёт унсурларни қулоғидан тортиб, элга кўрсатиш, ҳар тоифа камчиликларни бартараф этишдир. Ишлаётган фильмларимизнинг томошабинларга манзур бўлишида таниқли ижрочиларимиз Ёқуб Аҳмедов, Ҳусан Шарипов, Римма Аҳмедова, Ҳожиакбар Нурматов, ёш актёрлар Достон Убайдуллаев, Ситора Тўлаганова, режиссёрларимиз Мэлис Абзалов, Собир Бобоев, Ҳотам Файзиевларнинг ҳиссалари каттадир.

Келажакда "Наштар" саҳифаларини яна ҳам қизиқарлироқ, кулги-ҳазил билан тўлиб-тошириб бойитишни истардим.

Нозима УМАРОВА суҳбатлашди.

СУРАТДА: "Наштар" ҳажвий киножурналидан бир лавҳа.

ШИНГИЛ ТАБАССУМ

ХОТИНИМДЕК КЎРАМАН

Бошлиқ ходимларидан бирини хонасига чорлаб, гап бошлади:

— Менга қаранг биродар, бола-чақали, кап-катта одам, сизни нима жин урди? Энг ғайратли, ишчан, ибо-ҳаёли ҳамкасбингиз Мавлудахонга ёмон кўз билан қараб, ҳар хил ишқий гаплар айтибсиз, бу қанақаси?

— Мен унга ёмон кўз билан қараганим йўқ. Жамоа ҳам катта оила. Унинг ўғлини ўз фарзандимдек, ўзини хотинимдек кўраман, холос.

СИГИР СОҒАДИГАН ВАҚТ

Соат ва сигир ўғрилари бир камерага тушиб қолди. Орадан уч-тўрт соат вақт ўтгач, сигир ўғрисининг қитмирлиги тутиб, шеригига шама қилди:

— Биродар, соат неча бўлди экан?

У ҳам гўёки соати бордек билагига қараб, деди:

— Ҳа, сигир соғадиган вақт бўлибди.

РЎМОЛЧА ҚИДИРДИ

Учарбой Олғирбоев тўйга меҳмон бўлиб келган бўлса ҳам, хонанданинг торини илтимос қилиб, тўртта қўшиқ айтди. Жойига келиб ўтиргач, дўсти сўради:

— Бир жуфт қўшиқ айтмоқчи эдинг, нега тўртта айтдинг?

— Иккинчи қўшиқни тугатай деганимда, нега ўзинг чўнтагингни ковладинг?!

— Қизиқмисан, сигарет қидирдим.

— Дўстинг Тўлқин-чи, у сигарет чекмайди-ку?!

— У шамоллаган, рўмолча қидирди.

ГУРУЧНИ ҚОЗОНГА САНАБ СОЛ

Хасисликда жуда катта ном қозонган, унга тенг келадиган бошқа хасис топилмайдиган киши, кўчада ёшликдан бирга катта бўлган дўстини учратиб деди:

— Биродар, уйимизда яхшилик — нева-ра тўйи қилаяпман, шанба куни наҳорда ош, тўйга бирга борайлик.

— Раҳмат.

— Раҳматни ошдан кейин айтасан, ўзи тўйга борасанми?

— Кўраман-да.

—Кўраманингни қўй, менга аниқ айт, борасанми, йўқми?

— Гуручни ҳам қозонга санаб сол-эй, "хотамтой"!

Убайдулла АБДУЛЛАЕВ, ўқитувчи.

Ғалати эълонлар

САФАР ТАМАКИСИ

"ГАМЕЛ" сигаретасини дуч келган ерда чекиш таъқиқланади. Гамел фақат қалин ўрмонларда, тоғу-тошларда, шаршара ёнларида, тезоқар дарё бўйларида гулхан ёқилгандан сўнггина бурқситилади. Тўғри-да, борса-келмасга етиб келганингиздан кейин нима чекаётганингизнинг фарқи ҳам бўлмай қоларкан. "Астра"ми, "Полёт"ми, "Прима"ми ёки қоғозга махорка ўрайсизми... Сигир тапписидан қадоқланган бўлса ҳам ҳар ҳолда кимсан ГАМЕЛ — Америка тамакиси-да!

ЎПИЧЛАРГА ЧОРЛОВЧИ САҚИЧ

"Стиморол"ни чайнашдан аввал турмуш ўртоғингизнинг кайфиятига қараб олинг. Агар қовоғидан қор, ёмғир, дўл ва ҳоказолар ёғилиб турган бўлса, яхшиси, чўнтагингизга солиб қўйинг. Вақти келганда чайнарсиз. Шунчаки чайнаш тавсия этилмайди. Негаки сақич бемаҳал чайналганда чайновчи бехос ўпич касалига мубтало бўлиб қолиб, рўпарасида учраганни бўсаларига чўмилтириб ташлаши мумкин: аёлми, эркакми, боламИ, бузоқми...

ОТНИ ҲУРКИТАДИ

"Малборо" тамакисини кўриши биланоқ ҳар қандай қирчанғи, асов от беихтиёр ортига тисарилиб кетади. Аммо сизда ана шундай "Малборо" борлигини билмаган от аввалига сизни устидан бир-икки марта ирғитмоқчи бўлади, яна ҳаракат қилади, сакрайди... Шу пайт сиз дарров "Малборо"ни тутатиб олсангиз, шўрлик жонивор ювош тортиб қолади. Аста-секин никотин таъсирида оёқларини узатиб юборади. Сизда ҳам шундай таассурот қолдиради. Сизни билмадиг-у, аммо отни ўлдирмай қўймайди.

РАҚСГА ЧОРЛАЙДИ

Рақсга тушасизми? Лаббай, билмайман, дейсизми? Наҳотки?! Ундай бўлса, сираям ташвишланманг, сизга маълум ва машҳур "Твикс" шоколади ёрдам беради. Уни оғзингизга солишингиз биланоқ шунақа ажойиб, шунақа ғаройиб рақкос ёки рақкосага айланиб қоласизки, асти сўраманг, эрталабгача "твис" тушиб чиқасиз. Пули куйган — қалампир чайнабди, деган нақлимиз ҳам бежиз айтилмаган-да!

ИМКОНИЯТЛАРИ КЕНГ

"Кент" сигаретаси нафақат Америкада, балки (қаерга етказиб берилган бўлса) бутун дунёда машҳурдир. Уни лабингизга қистириб, гугурт чақиб, бурқситишингиз биланоқ бошқа ёқларда пайдо бўлиб қоласиз: пляжда адашиб юрган бўласизми ёки моторли қайиқда кўзларингизни катта-катта очиб, ҳайрону лол бўлиб ўтирасизми?! Ҳар ҳолда қаерда чеккан бўлсангиз (ишхонангиздами, уйдами), ўша ерга қайтиб боролмайсиз: ё ҳиндулар қўлида одамшўрва бўласиз, ёки дарёга чўкиб... ўласиз!

КАКАОДАН ОЛИНГАН КЎПИК

"Топик" янги чиққан шоколад бўлиб, унинг мазаси, таъми ҳақида бир нарса дейиш қийин. Ҳозирги кунда какаодан сал теккизиб қилиб бас: шоколадлар тайёр-да. Аммо "Топик"ни оддий шоколад деб бўлмайди, уни қулингизга олволиб, ҳаммаёқда мақтаниб юришингиз мумкин: "ойнаи жаҳон"да, рассомлар кўргазмасида, улфатлар даврасида ва ҳоказолар. Шоколад бахона рўйи рухсорингизни ҳам реклама қилиб оласиз. Куёв бўлсангиз келин, келин бўлсангиз — куёв топасиз.

Али ТОШКАНДИЙ,
Эълонлар бош бошқармаси раиси.

Саҳифамиз меҳмони

АВВАЛ ЎЗИМ ИЛЖАЯМАН

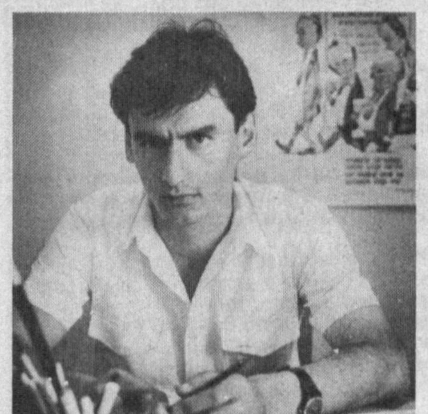

Суратдаги бу инсонни кўрибоқ жуда жиддий одам бўлса керак, деб ўйладингиз, тўғрими?

Иқтидорли мусаввир Ҳусан Содиқов чизган ҳажвий расмлар нафақат юртимизда, балки кўпгина хорижий давлатларда чоп этиладиган нашрларнинг қизиқарли чиқишига хизмат қилган.

— Ҳусан ака, ўзингиз тўғрингизда бироз гапириб берсангиз:

— Оиламизда мусаввирлар бўлмаган. Болалигимда жуда кўп расмли журналларни томоша қилишни хуш кўрардим. Рассомчиликка ҳавасим шунда уйғонган бўлса не ажаб. 1967 йили 22-ўрта мактабнинг биринчи синфига бориш билан бирга рассомчилик тўгарагига ҳам мунтазам қатнай бошладим. Мактабни битириб, Армияга чақирилдим. Хизматни Венгрияда ўтадим. Ўша пайтлар 1980 йил эди, Олимпиадага тўғри келиб қолганди. Шу сабабли "Олимпия шаҳарчаси" номли туркум асарларни ишлаб бердим. Раҳбариятга жуда маъқул келганди.

— Тўгаракка сиз билан бирга қатнаб, ҳозирда мусаввир бўлиб етишган ҳамкасблар борми?

— Тўгаракка йигирмата бола қатнаган. Уларнинг бари бирин-сирин тўгаракка қатнамай қўйди, охири бир ўзим қолдим. Тўгаракка қатнашган оғайниларим ҳозирда бири хизмат кўрсатган қурувчи, бошқаси меъмор, шифокор, сабзавот омбори мудири, ўқитувчи, аммо мусаввири йўқ.

— Журнал ва газеталарга қачондан бери расм ишлайсиз?

— Олтинчи синфда ўқиб юрган кезларимда бир талай суратларимни кўтариб, "Муштум" таҳририятига кириб келгандим. Раҳматли Алижон ака Холиқов мени жуда илиқ кутиб олганлар, устозлик қилганлар. Журналларга сурат ишлаётганимга ҳам йигирма йил тўлиб қолди. "Гулистон", "Мулоқот" каби нашрларда бадиий муҳаррир бўлиб ишладим. Бугунги кунда "Сарбон" кичик корхонасида мусаввирлик фаолиятимни давом эттириб келаяпман.

— Ҳажвий суратларга мавзуни қандай танлайсиз?

— Ҳаётдан ҳам, хаёлдан ҳам. Ҳаёт ўргатади, хаёл яратади. Расм учун мавзуни топа билиш керак. Улар томошабинларни кулдира олишга кучи етиши керак. Энг аввало ўзим кулиб олишим керак. Битта расм ишлаш учун унинг 4-5 нусхасини чизаман. Гоҳида чизаётган қаҳрамонларимнинг ҳолатига кириб кетаман.

— Республикамиздаги қайси мусаввирларнинг ишлари сизга кўпроқ маъқул?

— Ўзбекистон халқ рассоми Баҳодир Жалолов, Шарқнинг қадимий рангтасвир санъатини юзага чиқаришда катта ҳисса қўшган инсон Тельман Муҳамедовларнинг ижоди менга кўпроқ ёқади.

— Келажакдаги орзуларингиз?

— Ижод қизиқ, унинг турлари қизиқ. Портрет, рангтасвир соҳасида қатор ишлар қилмоқчиман. Ҳали халқимизга тақдим этадиган асарларим бир дунё!

Суҳбатдош Назокат УСМОНОВА.

СУРАТЛАРДА: мусаввир Ҳусан Содиқовнинг ҳажвий ишларидан намуналар.

Фаранг ҳандалари

КЎЗОЙНАКЛАР

Ги мактабдошларига ҳикоя қиларди:
— Отамнинг бир ўзида учта кўзойнак бор.
— Учта? Нега?..
— Биттаси яқинни кўришга, иккинчиси эса узоқни.
— Учинчиси-чи?
— Иккаласини қидириш учун...

ГРАММАТИКА ДАРСИДА

Грамматика дарсида ўқитувчи Гига буюрди:
— "От аравага қўшилган" деган гапни буйруқ формада айт-чи!
Ги бироз ўйлаб олгач:
— Чў! — деб юборди.

ИНШО

— Болалар! Бугун биз футбол ўйини ҳақида иншо ёзамиз, — деди синфга кирган ўқитувчи.
Бу мавзуда нима ёзишни билмаган Жан узоқ вақт ўйланиб турди-да, охири ёзди:
— Ҳаво ёмон, ер сирпанчиқ, ўйин бошқа кунга кўчирилади.

БОҒБОН СИЗНИ СЎРАЯПТИ

Боғбон Тотони олчанинг тепасида кўриб қолди.
— Туш, Тото, ҳозир олдингга чиқаман, — деб қичкирди у. — Тез туш, отангни айтиб кел!
Тото олчадан тушибди-да, дарахтнинг тепасига қараб қичқирибди:
— Ота, тезроқ тушинг, сиз билан боғбон гаплашмоқчи.

БИЛИМДОН

— Тони, сен шундай қилиб имтиҳонлардан қутулдингми?
— Ҳа, мен энди ўқитувчидан ҳам кўп биламан!
— Қанақасига?
— Мен олтинчига ўтдим, ўқитувчим эса бешинчи синфда қолди.

МЕН УНГА ЁРДАМЛАШАЯПМАН

Икки ака-ука Жан билан Жак уйларининг олдидаги скамейкада дам олиб ўтиришарди. Бозордан қайтаётган қўшниси уларнинг олдидан ўта туриб:
— Нима қилаяпсан, Жак? — деб сўради.
— Менми? Ҳеч нарса, — жавоб берди Жак.
— Сен-чи, Жан?
— Мен унга ёрдамлашаяпман.

Мирзараҳим МАМАЖОНОВ тайёрлаган.

ҚАЙНОВИ ИЧИДА

• Сиз бир ёстиққа бош қўйган экансиз, бир жон ва бир тан бўлиб яшашингизни тилар эдим.

(Тўйдаги тилакдан).

• Бир қизнинг кетидан Али аканинг итидек лакиллаб юраверасанми?

(Отанинг ўғлига берган танбеҳидан).

• Агар менга хиёнат қилсангиз осмонга чиқсангиз оёғингиздан, ерга кирсангиз қулоғингиздан тортиб оламан.

(Эр-хотин жанжалидан).

• Илҳомнинг мазаси қочиб қолибди. Шунинг учун у "гап"га келолмайди.

(Улфатлар суҳбатидан).

• "Кўринмас одам"ни кўриб анчагача ўзимга келолмай юрдим.

(Киномухлислар суҳбатидан).

• Ҳой қўшни, бу дейман Санобархоннинг гулдай қизи бор-а!..

(Қўшнилар суҳбатидан).

• Яшшамагур келиним ўғлимни ҳар куни маймундай ўйнатиб, бошида ёнғоқ чақади-я.

(Қайнонанинг фиғонидан).

• Сендадир хаёлим, сенинг хаёлинг,
Ўзга бир одамда, яхши биламан.

(Қўшиқдан).

• Ака, шу ерда тушиб қолай.

(Ҳайдовчига йўловчи илтимоси).

Абдувоҳид РАЗЗОҚ.

МУСАҲҲИҲ ЯНГЛИШГАНДА...

• Мен пақир одамман (**фақир**).
• Эрим бор-йўғини ечади (**ичади**).
• Хотиним шим қоқди (**сим**).
• Без ёрдам (**тез**).
• Товуқхоналарда яшаяпмиз (**совуқ**).
• Малика оширғани кетди (**малака**).
• Бақалоқ муборак (**чақалоқ**).
•Хештахта (**пештахта**).
• Янги уйга чўчиб кирдик (**кўчиб**).
• Модда одамлар (**содда**).
• "Мирзатерак" савлат хўжалиги (**давлат**).
• Қуйрукбозлик (**буйрукбозлик**).

Абдуазиз ҲОШИМОВ,
Каттақўрғон шаҳар халқ театри режиссёри.

ЗАМОНАВИЙ МАҚОЛЛАР

• Молни кўрмай пул чиқарма.
Қизни кўрмай гул.
• Йирик сотган бойиб кетади,
Майда сотган тойиб кетади.
• Гул сотсанг, тувагини олиб қол.
• Кўзи тўймаслигини қорни билади.
• Буюрганники эмас, югурганники.
• Югурганнинг қаноти бор, кутганнинг қаноати.
• Муомала билган тили билан қозон қайнатади.
• Сотиб кўрмаган харидор бўлолмайди.

Зоир ЗИЁ.

Соғлом авлод учун

ЭЪТИБОРГА ЛОЙИҚ

Аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни яхшилаш, бу борадаги муаммоларни ҳал этиш мақсадида Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси ташаббуси билан Яккасарой туманида ўзига хос тажриба ўтказила бошланди. Бу янгилик — Тошкент тўқимачилик комбинатининг тиббиёт-санитария қисми ҳамда 3-болалар поликлиникаси қошида туман марказий маслаҳат-ташхис поликлиникалари ташкил этилганидир. Эндиликда бу ерда замонавий усулларда тиббий текширувлар олиб бора оладиган асбоб қўлланилиши билан бирга терапия ҳамда педиатриянинг тор мутахассислари беморларга хизмат кўрсатишади. 17, 19-катталар поликлиникалари, 12-туғруқхона қошидаги ҳамда 2-аёллар маслаҳатхоналари, 6-болалар поликлиникаси оила амбулаторияси деган мақом олди.

— Бу янгилик шунчаки номларнинг ўзгариши эмас, — дейди Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг болалар бўлими бошлиғи Абдулҳамид Нурмуҳамедов. — У тиббий хизмат кўрсатишга ҳақиқий янгича ёндошувдир. Ушбу тажрибани амалга оширишдан аввал тумандаги мавжуд барча шарт-шароитлар ўрганилди, тиббиёт муассасаларининг имкониятлари билан яқиндан танишилди, тиббиёт ходимлари ва аҳолининг фикри эътиборга олинди. Чиқарилган хулосалар шуни кўрсатдики, катталар ва болалар поликлиникалари ўртасида ҳеч қандай чегара йўқ экан. Эндиликда оиланинг барча аъзолари — ота-оналар ҳам, болалар ҳам оила амбулаториясида малакали тиббий ёрдам олишлари мумкин. Ушбу ўзгаришлар гўдакнинг соғлом туғилишига эришишга қаратилган бўлиб, унинг ҳали она қорнида ётганидан бошлаб мунтазам тиббий назоратда бўлишини таъминлайди.

Бугунги кунда бу ерда терапевт, болалар шифокори, акушер-гинеколог каби мутахассислар беморларни қабул қилишмоқда, келгусида болалар тишини даволовчи шифокор қабулини ҳам ташкил этиш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари оила амбулаториясида клиник лаборатория, рентгенология ва физиотерапия хоналари ишлаб турибди. Бу амбулаториянинг вазифасига аҳоли саломатлиги муҳофазаси устидан назорат, юқумли хасталикларга қарши эмлаш, санитария-оқартув тадбирларини ўтказиш ва бошқалар киради. Беморга фақат тор мутахассислик хизмати лозим бўлганда ёки уни касалхонага ётқизиш шарт бўлган тақдирдагина туман марказий маслаҳат-ташхис поликлиникасига юборилади. Бу ерда бемор замонавий тиббий асбоблар ёрдамида клиник ва диагностик текширувдан ўтади, унга малакали кардиологлар, ошқозон-ичак касалликлари шифокори, кўз ёки қулоқ-бурун-томоқ шифокорлари эндиликда қайси усулда даволаниш маслаҳатини беришади.

Эътиборли томони шундаки, бундай тиббий текширувдан ўтган бемор касалхонага ётқизилса эртасигаёқ уни операция қилиш мумкин. Авваллари эса қўшимча текширувлар учун бир ҳафтача вақт кетар эди. Шу йўл билан поликлиникалар билан касалхоналар орасини яқинлаштиришга, тиббий ёрдам кўрсатишни яхшилашга, даволаш муддатини қисқартиришга эришилади.

Шу нарсани алоҳида таъкидлаш жоизки, икки тиббий марказ ва оила амбулаторияси билан боғлиқ ўзгаришлар ҳеч қандай қўшимча маблағсиз амалга ошди. Эндиликда туман аҳолиси иккита болалар поликлиникаси ўрнига тўртта, иккита катталар поликлиникаси ўрнига ҳам тўртта тиббиёт муассасасига эга бўлди. Энди участка шифокорининг хизмат кўрсатиш ҳудуди торайди, демак, беморларга бўлган эътибор ошди.

Туман марказий-ташхис поликлиникалари ҳамда оила амбулаторияси ўз фаолиятини аллақачон бошлаб юборган. Бу ерда шифокорлар қабулига келган беморлар билан суҳбатлашамиз, улар бундай қулай тиббий хизмат ташкил этилганидан ғоят мамнун эканликларини яшира олмадилар. Бундай хизматнинг яхши томони шундаки, энди маслаҳат юзасидан бўлса ҳам беморлар етиб бориш қийин бўлган даволаш марказларига қатнаб овора бўлишмайди, соатлаб шифокор қабулига навбат кутишмайди. Мазкур марказда шифокорлар кун бўйи беморларни қабул қилади, бу эса оила амбулаториясининг даволаш усулининг "Оила шифокори" турига аста-секин яқинлашаётганини кўрсатмоқда.

Юқорида зикр этилган тажриба ҳозирча Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси томонидан ишлаб чиқилган аниқ режа асосида олиб борилмоқда. Ҳар қандай янги ишда бўлгани каби мазкур тажриба ҳам айрим муаммолардан холи бўлмаслиги мумкин. Лекин мақсад ягона — инсонни хасталиклардан асраш, беморларни даволаш экан, бу борада ҳар қандай масала ўз ечимини топмоғи даркор.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Ватан ҳимоячилари куни олдидан

МУНОСИБ ПОСБОНЛАР

Махсус тайёргарлик бўйича машқларга якун ясар экан, қисм командири кичик сержант Рашид Қозоқов бошчилик қилаётган бўлимни тилга олди. Албатта бундай муваффақиятга ўз-ўзидан эришиб бўлмайди. У ўзининг меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги туфайли жанговар ва сиёсий тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришяпти. Қўмондонлик томонидан унинг ота-онасига миннатдорчилик хати юборилди.

Командир оддий аскар Исмоил Назаров номини ҳам илғорлар қаторида тилга олди. Яқингинада у тажрибасизлигидан бироз қийналарди. Машқ якунлари шуни кўрсатдики, у илғорларга етиб олиш билан бирга, сафга келиб қўшилганларга устозлик қиляпти.

Ватанимизнинг муносиб посбонлари жанговар маҳорати машқдан-машққа ошиб бормоқда.

Ҳамид МАМАТОВ.

ИЛҒОР АСКАР

Оддий аскар Марат Байгазин номини хизматдошлари ва командирлар ҳурмат билан тилга оладилар. Ҳозир у жанговар машинанинг нишонга олувчи оператори касбини пухта эгалламоқда. У ҳунар-техника билим юртида ўқиб юрган кезларидаёқ ўзини ҳарбий хизматга ҳам маънан, ҳам жисмонан тайёрлай бошлаганди. Электр пайвандчилик касбини эгаллагач, она Ватан олдидаги йигитлик бурчини бажариш учун ҳарбий хизматга отланди.

-- Жанговар машина экипажи аъзоси эканлигимдан беҳад хурсандман, -- дейди Марат фахр билан. -- Бу касбни яхши эгаллаб олишим учун бўлинмамизда барча шароит мавжуд. Билмаганларимни зобитлар, командирлар, тажрибали илғор аскарлардан сўраб ўрганаман. Она Ватанимиз, халқимиз осойишталиш йўлида ҳалол хизмат қилиш -- асосий бурчим.

Ватанимизнинг муносиб посбони бўлишга интилаётган Марат Байгазинга хизматда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Холид ЗИЁЕВ.

МУВАФФАҚИЯТ ОМИЛИ

Ўрта мактабда ўқиб юрган кезларимдаёқ ўзимни ҳарбий хизматга тайёрлашга ҳаракат қилдим. Ҳарбий таълим дарсида фаол қатнашиб, тушунмаганларимни сўраб билишга ҳаракат қилардим. Шу боисдан бўлса керак армияга келгач, дастлабки кунларданоқ хизматга киришиб кетдим. Тажрибали зобитлар, командирлар бизга ҳарбий Низом талабларини тушунишимизда, ҳарбий техникани пухта эгаллашимизда яқиндан ёрдам беришяпти.

Муваффақият омили -- меҳнат, деб бежиз айтилмаган. Командирларимизнинг жонкуярлиги, шахсий таркибнинг меҳнатсеварлиги туфайли бўлинмамиз ҳарбий тайёргарликда катта ютуқларга эришяпти. Бунда тажрибали аскарлардан Н. Алаков, Э. Мамедов, Э. Маматқулов, Ю. Ҳайдаровларнинг ҳам ҳиссаси катта.

Бир сўз билан айтганда халқимизга, она Ватанга садоқат билан хизмат қилиб, ўз бурчимизни сидқидилдан бажарамиз.

Эркин ХОЛИҚОВ.

БУРЧ ДАЪВАТИ

Машғулот хонасидан чиққач, катта лейтенант ўйга чўмди: «Уддалаб бўлмайдиган иш йўқ. Мен командирнинг ишончини оқлашим керак...»

Ана шу хаёл оғушида катта лейтенант Зуҳриддин Ғаниев ҳарбий Низомни қўлига олди ва «Комендант» деган қисмидаги мазкур лавозимдагилар бурчи, вазифаларини ўқий бошлади.

Ана шу кундан бошлаб у комендант лавозимида ишлай бошлади.

-- Шахсий таркиб интизомга риоя этиши муваффақиятнинг бош омили, -- дейди катта лейтенант З. Ғаниев. Комендант хизмати яхши йўлга қўйилганлиги туфайли қисм тартиб-интизоми мустаҳкам. Бунда «Қўриқчилик» хизматини яхши ўтаётган прапорщиклардан Р. Наримов, А. Фролов, оддий аскарлардан В. Имомов, А. Обидов, Ш. Ташинбатовларнинг ҳиссаси катта. Улар она Ватан ва халқимиз олдидаги йигитлик бурчини шараф билан адо этишяпти.

Абдувоҳид ҲАЙДАРОВ.

Маърифат Акбарованн "Чевар" ишлаб чиқариш-тижорат холдинг муомала концерни ҳиссадорлик жамоаси ҳурмат билан тилга олади. Чунки у корхонанинг илғорлари қаторидан ўрин олгани ҳолда ҳамкасблари билан жуда иноқ.

Козим Ўлмасов олган сурат.

Турли касб эгалари

ЧИМБОЙЛИК СУРАТКАШ

Тошкент шаҳар сураткашлик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 23-суратхонада одамлар кўпинча навбатда туриб қолишади. Уларнинг аксарияти талабалардир. Чунки бирор бир талабага суратга тушиш зарур бўлиб қолса, «Чимбойга бор, зўр ишлайдилар» деган гапни эшитади. Ҳақиқатан ҳам мижоз янглишмайди, боиси у ерда ўз касбининг устаси Миробид Абдуллаев ишлайди. Бизнинг у киши билан суҳбатимиз шундай бошланди:

-- Миробид ака, авваллари суратга туширишни, чизишни гуноҳ ҳисоблашган. Сиз бу ҳақда ҳеч ўйлаб кўрганмисиз?

-- Ростдан ҳам қийин савол бердингиз. Баъзан сурат ишлаб чиқариш жараёнида ўйлаб қоламан: тўғри, қадимгилар одам суратини чизишни гуноҳ ҳисоблашган. Бунга қарама-қарши ўлароқ эса буюк мутафаккирлар -- Навоий, Жомий кабиларнинг сиймоларини нима асосида қайта жонлантирганмиз? Буни унутмаслигимиз керак. Бевосита ўша замондаги рассомларнинг авлодларга етказган улкан совғаси эмасми бу? Биз -- сураткашларнинг улардан фарқимиз йўқлиги учун айтяпман бу гапларни. Олдимизга ҳар хил тоифадаги кишилар келади. Ишчидан тортиб, профессоргача. Қўлимиздан келганча, тасвирнинг аниқ ва айтилган вақтда тайёр бўлишига интиламиз. Дам олиш кунисиз ишлаймиз.

-- Ўжар мижозлар ҳам келиб турса керак, вақтингиз ҳам тиғиз бўлар экан?..

-- Саволингизга тушундим. Ёш болаларни олиб келишади, баъзан зарурат юзасидан, баъзан эсдалик бўлиб қолсин учун. Бола--бола-да. Касбимиз сабр-тоқатни талаб қилади.

-- Суратга олишни қаердан ўргангансиз?

-- Бундан 20 йиллар олдин Чуқурсойда суратга олишга қизиқувчилар учун бир йиллик ўқув курси очилганди. У вақтда малакали ўқитувчилар йўқ эди ҳисоб. Ўқишга 20 тача йигит қатнашганмиз. Кўпчилик ўқишни ташлаб, бошқа соҳаларга ўтиб кетишди. Биз эса ишлаб кам бўлмадик.

Ҳа, Миробид ака ҳақида илиқ гапларни кўп эшитганмиз. Талабалар шаҳарчаси, Чимбой кўчасида жойлашган бу суратхонада сизга кўнгилдагидек хизмат қилишади. Суратга тушмоқчи бўлсангиз «Чимбойга боринг».

Муҳайё САЛОҲИДДИН қизи.

Шифобахш неъматлар

ЕСАНГИЗ АСАЛ -- БЎЛМАЙСИЗ КАСАЛ

Асал тотимли, тенги йўқ табиий неъматдир. Асал ҳам ғизо, ҳам шифо сифатида жуда қадимдан маълум. Киши куч-қувватини, саломатлигини сақлаш учун бошқа овқатлар сингари асални ҳам севиб истеъмол этади. Бунинг учун асал аввало тоза бўлиши керак, унинг тозалигини аниқлаш учун 3 миллиграмм асалнинг сувдаги эритмасига 10 томчи 5 фоизли кумуш нитрат тузи томизилади. Оқиш бўлиб лойқалангандан кейин чўкма ҳосил бўлса, унинг таркибига шакар қиёми қўшилган бўлади. Крахмал ва ун қўшилганлигини аниқлаш учун 3 миллиграмм асалнинг сувдаги эритмаси қайнатилади ва совутилади. Бу эритмага бир неча томчи йод қўшилганда кўкиш ранг ҳосил бўлади.

Асалнинг шифобахшлиги талайгина. Унинг таркибида 100 га яқин турли модда ва маъданлар бўлади. Сув, глюкоза, фруктоза, левулоза (ўта ширин қанд), оқсил, минерал, хушбўй ва бўёвчи моддалар, ферментлар, органик кислоталар (лома, лимон, сут, вино, шовул кислота), дори-дармонлар -- В1, В2, В6, С, К, В, Н (биотин), микро ва макро элементлар шулар жумласидандир. Буюк аллома Абу Али ибн Сино «Асалда тозаловчи, томирни очувчи қувват бор, чиркли чуқур яраларни тозалайди. Қуюлтиргунча қайнатилгани кўз хиралигини кетказади, суви меъдани кучайтиради ва иштаҳани очади, деган.

Қабзиятда, меъда ва ичакнинг яра касалликларида яхши даво бўлади. Оғир ташмирдан чиққан беморлар учун ҳам фойдалидир. Бактерияларга қарши курашиш хусусияти борлиги учун тез айнайдиган маҳсулотларни консервалашда муҳим роль ўйнайди.

Узоқ вақтгача битмайдиган жароҳат ва яраларни даволашда қуйидагилардан малҳам тайёрланади: 80 грамм асал, 20 грамм балиқ мойи, 3 грамм ксероформ. Суртма дорини тозаланган ярага суртиб, боғлаб қўйилади.

Асалнинг даволаш самарасини ошириш учун унга антибиотиклар (пенициллин, стрептомицин) ҳам қўшиш мумкин; пенициллин 0,5 бирлик, 2 грамм новокаин, 5 грамм балиқ мойи, 10 грамм асал. Бундай дорини ярага қўйиб, бинт билан ўралади, ҳар уч кунда алмаштириб турилади. Даво муддати 3 ҳафта давом этади.

Халқ табобатида асални шифобахш гиёҳлар дамламаси ёки қайнатмасига қўшиб, турли жароҳатлар ва яраларни даволашда қўлланилади: 50 грамм эвкалипт баргига 0,5 литр сув солиб, 3-4 дақиқа дамланади. Докада сузиб олингач, 2 ош қошиқда асал қўшилади. Тайёр дамлама билан жароҳатлар ювилади.

1 ош қошиқ мойчечак гули 1 стакан қайноқ сувда 10 дақиқа дамланади. Совутиб, докада сузилгач, 1 чой қошиқ асал қўшилади. Стоматитда, ангинада оғиз чайилади, колитда (йўғон ичак деворларининг яллиғланиши) ҳуқна қилинади.

Асал бошқа ҳамма озиқли моддаларга нисбатан аъзои танада 100 фоиз сўрилади. Унинг таркибидаги глюкоза ва фруктоза 20 дақиқадан кейинроқ қонда пайдо бўлади. Улар ҳазм бўлиш учун киши танасидаги ферментларни талаб қилмайди. Улар ингичка ичакдаёқ сўрила бошлайди.

Асал таркибида қанд ва органик кислоталар кўп бўлгани учун меъда-ичак йўли шиллиқ қаватига таъсир этиб, енгил сурги бўлади. Бунинг учун кишига 50--100 грамм тоза асал ейиш ёки уни сувда эритиб ичиш кифоя.

10-20 грамм асалдан ҳуқна қилса ҳам бўлади. Болаларнинг ичи юришмаса (5--8 ёш) 30 грамм асални иссиқ сутга қўшиб кечқурун ётиш олдидан ичирилади.

Сабзи, ер қалампир шарбати, асал ва лимон тенг миқдорда олинади (ҳар биридан бир стакандан) ва яхшилаб аралаштирилади. Тайёр маҳсулотдан қон босими ошганда (гипертония) касаллигида 2 ой мобайнида бир ош қошиқдан 3 марта ичилади. Асал анор шарбати билан ичилса, бўшашган мускулларга ёрдам бўлади. Юрак касалликларида асални 1 ош қошиқдан кунига 2-3 марта сут, сузма ёки бошқа маҳсулотлар билан истеъмол қилиш даркор. Пиёз ва асал аралашмаси эрталаб ва кечқурун еб юрилса, паришонхотирликда яхши наф беради.

Шуни ёдда тутиш керакки, ҳар қайси касалликка алоҳида асал тури танланиши лозим. Масалан, юқори нафас йўллари шамоллаганда тоғ асали, ҳазм йўллари хасталигида -- чўл асали, юрак касаллигида ўрмон асали, буйрак касаллигида каштан асали қўлланилади.

Халқ табобатида асал жигар хасталигида кенг кўламда ишлатилади. Жигардаги моддалар алмашинувида асал фаол иштирок этади, ундаги гликоген заҳирасини оширади,

Сариқ касаллигида асал яхши наф қилади. Бунда эрталаб ва кечқурун 1 чой қошиқ асал олма шарбати билан ичилади. Асал асаб касаллигида 1-2 ой мобайнида кунига 100-120 граммдан ичилади (эрталаб ва кечқурун 30 грамм, тушда 40 грамм).

Асал кўз, қанд касалликларида, камқонликда, гинекологияда, ўткир ва сурункали тумовда, ўпка сили, аллергик касалликларда, зиққи нафасда ҳам фойдали.

Асал жуда фойдали экан деб, уни ортиқча еб бўлмайди, кўпи эса зарар қилади.

Асални шиша ёки сопол идишларда қоронғи, салқин жойларда сақлаш керак.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ, доришунос.

Спорт янгиликлари

Футбол
ГУРУҲЛАР АНИҚЛАНДИ

Яқинда футбол бўйича Осиё қитъаси терма жамоалари ўртасидаги мусобақага қатнашувчилар қуръа ташланиб аниқланди.

Республикамиз терма жамоаси Қирғизистон, Қозоғистон ва Тожикистон терма жамоалари билан бир гуруҳда беллашадилар. Рақиблар ўзаро 2 маротаба: ўз майдонларида ва рақиблар ўйингоҳларида тўп сурадилар. Марказий Осиё ҳудудидаги бешинчи жамоа -- туркманистонлик футболчилар Форс кўрфази давлатлари терма жамоалари билан бир гуруҳга киритилдилар.

Ушбу масъулиятли ўйинларга қадар моҳир мураббий Мирзоҳид Ғуломов бошчилигидаги ўзбекистонлик олимпиячилар яна иккита халқаро турнирда қатнашишни мўлжалламоқдалар: улардан биринчиси -- «Бангладеш футбол федерациясининг олтин кубоги»-- 20 январдан 1 февралача бўлиб ўтади. Жавоҳарлаъл Неру номидаги иккинчи турнир эса март ойида Деҳли шаҳрининг стадионларида ўтказилади.

Эътиборингизга республикамиз олимпия терма жамоаси иштирок этувчи саралаш ўйинлари жадвалини ҳавола этамиз.

20 май -- Қирғизистон -- Ўзбекистон.
10 июнь -- Ўзбекистон -- Тожикистон.
24 июнь -- Ўзбекистон -- Қозоғистон.
12 август -- Ўзбекистон -- Қирғизистон.
2 сентябрь -- Тожикистон -- Ўзбекистон
7 октябрь -- Қозоғистон -- Ўзбекистон.

Теннис
ИСРОИЛГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

Теннис бўйича «Девис» кубоги терма командалар ўртасида норасмий жаҳон чемпионати ҳисобланади. Ҳозир бизнинг энг кучли теннис усталаримиз ушбу нуфузли мусобақаларда қатнашиш учун қаттиқ тайёргарлик кўрмоқдалар. Чунончи, яқинда «Динамо» теннис клуби базасида Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари бўлмиш моҳир катта ракетка усталари -- Огородов, Томашевич, Ғаниев, Хонхўжаев, Куценколар ўзаро тайёргарлик беллашувларини ўтказиб ўз кучларини яна бир карра синаб кўрдилар. Куни кеча эса улар «Девис» кубогига тайёргарликнинг навбатдаги босқичини ўташ мақсадида Исроил давлатидаги теннис марказига жўнаб кетдилар. Ҳозир теннисчиларимиз Қизил денгиз бўйларидаги Эллада шаҳрида ўз маҳоратларини янада сайқалламоқдалар.

Дамир ИСМОИЛОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

Кемерово вилояти. «Россия цирки» компаниясининг ҳайвон ўргатувчиси Сергей Герасимов ва унинг ёрдамчиси Олег Калининлар меҳр билан парвариш қилаётган айиқ ва овчарка зотидаги итни илк қорда сайр қилдириш учун олиб чиқишди.

Анатолий Кузярин (РАТА -- ТАСС) сурати.

***

Франция. Суратда тасвирланган бешта ёқимтой жониворлар -- Саҳрои Кабирда яшайдиган қум тулкисининг болаларидир. Улар бир ой муқаддам Франциянинг Кальвадос вилоятида дунёга келган эдилар.

Қизиғи шундаки, тутқунликда ушбу ҳайвонлар жуда камдан кам ҳолларда болалайдилар.

СУРАТДА: янги туғилган қум тулкилари.
АФП -- РАТА -- ТАСС сурати.

Техник жиҳатдан соз транспорт воситаси қатнов ўта жадал шаҳар йўлларида хавфсиз ҳаракатланишини таъминлашда муҳим ўрин тутади. Шунинг учун ҳам автомобилларни вақтида техника кўригидан ўтказиб туришга катта аҳамият берилади.

1995 йилги техника кўриги қандай ўтказилади? Жамоатчи мухбиримиз бу ҳақда Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси Давлат автомобиль назорати бошқармаси техника назорати бўлими бошлиғи, милиция майори Одилжон Хўжаев билан суҳбатлашди.

Ҳаракат хавфсизлиги учун

ТЕХНИКА КЎРИГИ БОШЛАНДИ

У қандай ўтказилади?

-- Одилжон ака, 1995 йилги техника кўригини ташкилий жиҳатдан юқори савияда ўтказиш учун қандай тайёргарлик кўрилди?

-- Шаҳар йўлларида транспорт воситалари иштирокида бахтсиз ҳодисалар юз бермаслигининг олдини олишда техника кўригининг аҳамияти жуда каттадир. Шу сабабдан бу масала кўпчиликнинг диққат марказида турибди. 1994 йил 20 декабрь куни Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов «Механик транспорт воситалари ва тиркамаларни техника кўригидан ўтказиш тўғрисида» фармойиш чиқарганлиги ҳам фикримизнинг далилидир.

Ана шу ҳужжатда муҳим тадбирни уюшқоқлик билан якунлаш учун зарур бўлган барча чоралар белгиланган. Ўз навбатида шаҳар ДАН бошқармаси диагностика тармоғи, туман ДАНБлари техник назорат масканлари шай қилиб қўйилган.

-- Айрим кишилар ўзларига қарашли транспорт воситаларида аҳолининг узоғини яқин қиладилар. Йўловчи ташийдиган автомашиналарга қўйиладиган талабларнинг ўзига хос томонлари бор-ку...

-- Саволингизни тушундим. Ҳамшаҳарларимизга транспорт хизмати кўрсатадиган барча шахсий транспорт воситаларининг соз-носозлиги 1995 йил 1 майига қадар ДАН бошқармаси диагностика тармоғида кўздан кечирилади.

-- Тўловлар миқдорида ўзгаришлар борми?

-- Бор. Техника кўриги учун тўлов миқдори шахсий енгил автомобилларга 20 сўм, шахсий юк автомобиллари ва автобусларга 25 сўм, тиркама, ярим тиркама ва мотоциклларга 10 сўм қилиб белгиланди...

-- Давлат корхоналари, жамоа ва давлат хўжаликлари, ширкатлар, кичик корхоналарга қарашли транспорт воситаларини техника кўригидан ўтказиш тартиби ҳақида сўзлаб берсангиз.

-- Юқорида тилга олинган Тошкент шаҳар ҳокими фармойиши асосида 1995 йил 20 февралига қадар барча туман ҳокимликлари автотранспорт корхоналари раҳбарлари иштирокидаги йиғилишда йиллик техника кўригига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш масалаларини муҳокама этишлари керак.

Диагностика анжомлари билан тўлиқ жиҳозланган автокорхоналарга транспорт воситаларини техника кўригидан ўзлари ўтказишига рухсат берилади.

-- Маълумки, ҳар бир кичик автохўжалик диагностика тармоғи қуриб ололмайди. Улар кимларнинг хизматидан фойдаланишади?

-- Улар туман ДАН бўлимларининг техник назорат масканлари ёҳуд диагностика тармоғи мавжуд автокорхоналар хизматидан фойдаланишлари мумкин. Йўловчи ташийдиган автобус, микроавтобус ва енгил автомобиллар ДАН бошқармаси диагностика тармоғига келадилар.

Корхоналарга қарашли транспорт воситалари 1995 йил 1 мартидан 30 июнига қадар техника кўригидан ўтказиладилар.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, «Йўлларда ҳаракатланиш қоидалари»нинг 26-боби, 2-бандига кўра мавсумий техника кўригидан ўтмаган транспорт воситаларидан фойдаланиш тақиқланади. Шунинг учун барча ҳамшаҳарларимизни, корхоналар раҳбарларини транспорт воситаларини ўз вақтида техника кўригидан ўтказишга даъват этамиз.

Суҳбатни милиция майори Ғайрат БОЛТАБОЕВ ёзиб олди.

Хоҳ ишонинг, хоҳ...

ЧОЛҒУ АСБОБИНИНГ ТЎЙИ

Оврупонинг Бельгия деб аталган мамлакатида Динане номли шаҳарча бор. Одатий, кичкинагина шаҳарча. Лекин шу кичкина шаҳарчада яқинда катта тўй бўлиб ўтди. Ҳамма гап шундаки, бу ерда машҳур мусиқа асбобларининг устаси Адольф Сакснинг 100 йиллиги нишонланди. Динанеда туғилган уста саксафоннинг ихтирочиси ҳисобланади.

Бельгия, Германия, Франция, Голландиядан 1700 саксафончи устанинг хотирасини ёдлаш учун тўпланди. Уларга ҳаваскор чолғучилар ҳам қўшилди. Шаҳар аҳли, «Энди шовқин-суроннинг тагида қолиб кетадиган бўлдик», деб ўйлаган эди. Лекин бундай катта чолғучилар дастасининг дирижёри мусиқани жуда ҳам яхши бошқарди. Биронта саксафончи ўз ҳолича шумлик қилмади. Шаҳар аҳли маза қилиб ажойиб концертни тинглади.

Бизнинг чанг дутор, рубоб, ғор, ғижжак, ноғора, чилдирма, карнай-сурнайларнинг саксафондан кам жойи борми? Қанийди бизда ҳам чолғу асбобларининг ажойиб тўйлари бўлиб ўтса. Ажаб эмас...

МАО РУСЧА ГАПИРАДИ

Мао Цзедуннинг кенжа ўғли Пекиннинг ғарбидаги кўҳна даҳалардан бирида одамларнинг кўзидан нарида танҳо яшамоқда. 71 ёшга кирса ҳам асло тинмайди. Ҳамма гап шундаки, Мао Аньцин ёзганда ҳам рус тилида бенуқсон қалам юритади. У рус тилини собиқ СССРда ўн бир йил яшаган чоғида бекаму кўст ўрганиб олган. Ҳатто у хитойча сўзлашаётганда ҳам гап тополмай қолса, русча сўзларни ишлатиб юборади.

Аньцин мақолани русча ёзса ҳам, лекин имзосини хитойча қўяди. Шундан сўнггина «Чжунго синьвеньш» агентлигига буюртма тайёр бўлгани ҳақида хабар беради.

Маонинг ўғлининг ёши 70 дан ошган бўлса ҳам сиҳат-саломатлиги жойида, унинг тинчлиги давлат томонидан қўриқланади. У мутлақо одамлар орасида бўлишни хоҳламайди. Лекин ХХР раиси, ХКП МК Бош котиби Цзян Цземинь унинг ҳузурига зиёратга тез-тез келиб туради. Ҳар нима қилганда ҳам Мао Аньцин буюк Маонинг ўғли-да!

МАЛИКА ЭРГА ТЕГМОҚЧИ

Буюк Британия маликаси Диана ҳазрати олиялари жамоатчилик ишларига янада фаол қатнашиш ниятида эканлигини эълон қилди.

Бунинг сабаблари бор, албатта. Унинг турмуш ўртоғи Британия тожининг меросхўри шаҳзода Чарльзни икки миршаб қўриқчилигида Лондоннинг Челси туманидаги муҳташам соғломлаштириш марказига кетаётганини кўришган. Диана ҳазрати олиялари эса бир неча ой мобайнида бундай сафарларга фақатгина машина ҳайдовчиси ҳамроҳлигида ташриф буюради. Дабдабасиз жимгина. Шаҳзода билан маликанинг ўртасидаги келишмовчилик ҳақида бугун бутун Англия билади. Ҳатто улар ҳақида китоб ҳам ёзилди. Эндрю Мортоннинг «Диананинг янги ҳаёти» номли китоби яқинда дўконларга сотишга чиқарилади. Муаллифнинг айтишича, Диана эридан ажралиш учун биринчи бўлиб ариза бермоқчи эмас. Лекин қачондир шаҳзода Чарльз билан ажралиш, бошқа эрга -- мумкин қадар чет элликка, -- тегиш, кўп болаларга она бўлиш орзуси билан яшамоқда. Мортоннинг таъкидлашича Диана ҳазрати олиялари асабийликдан азият чекмоқда. У китобни умуман йўқ қилиб юбормоқчи. Букингем саройи эса Мортоннинг китобини одамлардан эшитилган иғволардан иборат деб ҳукм чиқарди.

Тоҳир МАҲКАМОВ тайёрлади.

Бош муҳаррир ўринбосари Солиҳ ЁҚУБОВ

Тошкент шаҳар Фахрийлар Кенгаши жамоаси меҳнат фахрийси **Солиҳ Рашидович РАСУЛОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети жамоаси собиқ проректор, ўзбек тили кафедраси доценти **Муҳитдин Пўлатович ПЎЛАТОВнинг** узоқ касалликдан сўнг вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети жамоаси инглиз тили тарихи ва грамматикаси кафедраси мудири Э. М. Файзуллаевага онаси **Баҳри МУҲАМЕДЖАНОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети жамоаси француз тили факультети декани муовини Анвар Норович Ҳамдамовга акаси **Зарифжон ҲАМДАМОВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми
Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги
Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.
Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.
Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.
Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.
Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.
"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.